

KÖZLEMÉNYE

az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások igénybevételéhez nyújtandó támogatás kifizetésének igényléséről

Jelen közlemény az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások jogcím keretében nyújtott támogatás kifizetésének igénylésének részletes rendjét határozza meg és a támogatás kifizetése igényléséhez kapcsolódó elektronikus felületen benyújtandó formanyomtatványokat rendszeresíti.

Jelen közlemény a fenti jogcímen az alábbi jogcímrendeletek alapján nyújtandó támogatás kifizetésének igényléséről rendelkezik:

- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet, pályázat benyújtási időszakok: 2009. október 1. és november 16. között)
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet (a továbbiakban: 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet, pályázat benyújtási időszakok: 2011. szeptember 30. és november 15. között, valamint 2011. november 29. és december 5. között)
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához 2013-ban nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 35/2013. (V. 22.) VM rendelet (a továbbiakban: 35/2013. (V.22.) VM rendelet, pályázat benyújtási időszakok: 2013. június 17. és szeptember 30. között)

A támogatási feltételekről és az ügyfél kötelezettségeiről a közlemény keretében nyújtott tájékoztatás nem teljeskörű, elolvasása nem helyettesíti a vonatkozó hatályos jogszabályok megismerését. **Felhívjuk a figyelmet** az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló **23/2007. (IV.17.) FVM rendelet** (a továbbiakban: Vhr.) és az ügyfélre irányadó támogatási rendelet alapos áttanulmányozására a kifizetési kérelem benyújtása előtt.

Kérjük, hogy a kifizetési kérelem benyújtása előtt győződjön meg arról, hogy kérelme tartalmazza valamennyi előírt csatolandó mellékletet, valamint azt, hogy abban a megfelelő igazoló dokumentumokkal alátámasztott, a valóságnak, a tényleges megvalósításnak megfelelő adatok szerepeljenek!

I. A kifizetési kérelem benyújtásának feltételei

1. Kifizetési kérelem benyújtási időszak és a benyújtható kifizetési kérelmek száma

Kifizetési kérelmet a Vhr. 16. § (4) bekezdése, valamint a Vhr. 16/B. § (1), (2), (2a) és (3) bekezdése alapján az adott jogcím vonatkozásában a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által kibocsátott – támogatási kérelemnek helyt adó, vagy részben helyt adó – jogerős támogatási határozattal rendelkező ügyfelek - a „II. A kifizetési

kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályok” fejezetben foglaltak szerint - elektronikus úton jogosultak benyújtani. A kiadások a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások mértékéig számolhatók el.

FIGYELEM! Jelen benyújtási időszak az utolsó kifizetési kérelem benyújtási időszaknak minősül, ezért az utolsó kifizetési kérelmet a jelen közlemény II. fejezetében foglaltak szerint kell benyújtani. Amennyiben ebben az időszakban kifizetési kérelem nem kerül benyújtásra, az MVH hivatalból a legkésőbb benyújtott kifizetési kérelmet utolsónak tekinti, és azt annak megfelelően vizsgálja (adminisztratív és helyszíni ellenőrzés keretében). Az utolsó kifizetési kérelem vizsgálata során ellenőrzésre kerülnek többek között a művelet megvalósítását igazoló dokumentumok.

Amennyiben az ügyfél a fenti jogcímen több jogerős támogatási határozattal is rendelkezik, úgy kifizetési kérelmet támogatási határozatonként külön-külön kell előterjesztenie.

A benyújtott kifizetési kérelmek számába beleszámít:

- a helyt adó vagy részben helyt adó határozattal lezárt kifizetési kérelem,
- az érdemi vizsgálat során elutasított kifizetési kérelem.

A benyújtott kifizetési kérelmek számába nem számít bele:

- a visszavont, illetve
- az érdemi vizsgálat nélkül elutasított kérelem.

Egy kifizetési kérelem-benyújtási időszakban több kérelem is benyújtható, amennyiben:

- a két kifizetési kérelem benyújtása között legalább három hónap eltelt, vagy
- a kifizetési kérelmére hozott döntést az MVH közölte az ügyféllel, vagy
- az ugyanazon időszakban benyújtott kérelmét legkésőbb az újonnan benyújtott kérelme előterjesztésével egyidejűleg visszavonja.

Az utolsó kifizetési kérelem benyújtásakor a három hónapos határidőt nem kell figyelembe venni. Ezen rendelkezést az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló egyes agrár-vidékfejlesztési támogatási rendeletek módosításáról szóló 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet (a továbbiakban: 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet) hatálybalépésekor, azaz 2015. június 10. napján folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

76/2011. (VII. 29.) VM rendelet esetén az utolsó kifizetési kérelmet legkésőbb a művelet megvalósulását követő egy éven belül, de legkésőbb 2015. augusztus 31-ig kell benyújtani. Amennyiben a művelet megvalósulását követő egy éven belül nem nyílik meg kifizetési kérelem benyújtási időszak, az utolsó kifizetési kérelmet legkésőbb abban a kifizetési időszakban – de legkésőbb 2015. augusztus 31-ig – kell benyújtani, amely a művelet megvalósulása után elsőként nyílik meg. Kizárólag a működési kiadások elszámolására az utolsó kifizetési kérelem benyújtásának határideje 2015. augusztus 31. **Figyelem! 2015. augusztus 31. napját követően kifizetési kérelmet még akkor sem nyújthat be, ha egyébként erre a megvalósítási határidejét tekintve lehetősége lenne!**

122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet esetén kizárólag a működési kiadások elszámolására az utolsó kifizetési kérelem benyújtásának határideje 2015. augusztus 31. **Figyelem! 2015. augusztus 31. napját követően kifizetési kérelmet még akkor sem nyújthat be, ha egyébként erre a megvalósítási határidejét tekintve lehetősége lenne!**

35/2013. (V. 22.) VM rendelet esetén kifizetési kérelem legkésőbb 2015. augusztus 31. napjáig nyújtható be. **Figyelem! 2015. augusztus 31. napját követően kifizetési kérelmet még akkor sem nyújthat be, ha egyébként erre a megvalósítási határidejét tekintve lehetősége lenne!**

Figyelem! Amennyiben a támogatásra jogosult ügyfél jogorvoslati eljárást követően 2014. március 31. után jogerőre emelkedett helyt adó, vagy részben helyt adó támogatási döntéssel rendelkezik, úgy legkésőbb 2015. augusztus 31. napjáig, vagy ha a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabály ettől későbbi határidőt állapít meg a megvalósításra, illetve az utolsó kifizetési kérelem benyújtására, az abban foglalt határidőig köteles a támogatott műveletet megvalósítani, valamint az utolsó kifizetési kérelmet benyújtani. **Figyelem! A Vhr. – az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló egyes agrár-vidékfejlesztési támogatási rendeletek módosításáról szóló 7/2015. (II. 17.) MvM rendelettel (a továbbiakban: 7/2015. (II. 17.) MvM rendelet) megállapított új – 17. § (7) bekezdése alapján az EMVA-ból társfinanszírozott intézkedések esetében – teljes egészében kötelező, közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – 2015. december 31. napját követően nem teljesíthető kifizetés.**

2. Kifizetési kérelem benyújtásának és az abban foglaltak alapján megállapított támogatási összeg kifizethetőségének követelményei az ügyfél személyével szemben.

- **Az ügyfél** nem állhat csőd-, felszámolási, végelszámolási eljárás alatt

Amennyiben az ügyfél csőd-, felszámolási, végelszámolási eljárás alatt áll, a kifizetési kérelmet az MVH elutasítja, az ügyfél támogatáshoz való jogosultsága megszűnik, és az általa igénybe vett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül.

3. A kifizetési kérelemmel történő elszámolás módja

- A Vhr. 19. § (1) bekezdése alapján kifizetési kérelemmel nem számolható el a támogatási határozattal jóváhagyott összeget és mértéket meghaladó vagy nem a művelet végrehajtása érdekében felmerült kiadás. A sikerdíj nem a művelet végrehajtása érdekében közvetlenül felmerült kiadás, ezért nem elszámolható költség. (A Vhr. 31. § (6) bekezdése alapján nem támogatható kiadás a támogatás elnyerése esetén fizetendő, számszerűen meghatározott összegű, az összköltség vagy a támogatás százalékában megállapított, vagy bármilyen egyéb módon meghatározott sikerdíj.)
- A Vhr. 19. § (3) bekezdése alapján a kifizetési kérelemben a kifizetés alapját csak az ügyfélnél felmerült olyan kiadások képezhetik, melyeket a művelet megvalósítása érdekében teljesített gazdasági eseményről az ügyfél nevére kiállított, igazoltan teljesített és pénzügyileg is rendezett számviteli bizonylatok igazolnak.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 166. § (1) bekezdése szerint:

„Számviteli bizonylat minden olyan a gazdálkodó által kiállított, készített, illetve a gazdálkodóval üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló természetes személy vagy más gazdálkodó által kiállított, készített okmány (számla, szerződés, megállapodás, kimutatás, hitelintézeti bizonylat, bankkivonat, jogszabályi rendelkezés, egyéb ilyenek minősíthető irat) – függetlenül annak nyomdai vagy egyéb előállítási módjától –,

amely a gazdasági esemény számviteli elszámolását (nyilvántartását) támasztja alá.”

- A Vhr. 19. § (3) bekezdése szerint a kifizetési kérelemben a már teljesített gazdasági eseményhez kapcsolódó előlegszámlák csak a hozzájuk kapcsolódó pénzügyileg is rendezett végszámlával együtt számolhatóak el. **Amennyiben rendelkezik előleg, illetve stornó számlával is, azt minden esetben szerepeltetni kell az e-kifizetési kérelemben, illetve fel is kell tölteni a kérelemhez!**
- A Vhr. 19. § (5) bekezdése szerint egy bizonylat csak egy kifizetési kérelemnél számolható el.
- A Vhr. 19. § (9) bekezdése szerint csak a készpénzzel és banki átutalással kiegyenlített kiadások fogadhatók el a támogatás alapjaként, más fizetési mód (árucsere, lízing) nem. Tehát csereszerződéses - ún. „kompenzációs” - számlák, illetve számlaösszegek (amikor az ügyfél a szállítóval szembeni kötelezettségét – akár részben, vagy egészében - fennálló követelésének összevezetésével rendezi) és lízing konstrukcióval érintett számlák nem szolgálhatnak a támogatás alapjául, az ilyen módon kiegyenlített összegek alapján támogatás nem állapítható meg.
- A Vhr. 28/C. § a) – b) pontjai szerint a kifizetési kérelemhez kapcsolódó elszámolás az Építési Normagyűjteményben (a továbbiakban: ÉNGy), illetve a Gépkatalógusban szereplő tételek azonosítója szerint történik. Az adott kiadási tételhez tartozóan megjelölt elszámolható kiadás nem haladhatja meg a támogatási határozattal jóváhagyott, az adott kiadási tételazonosítóhoz rendelt elszámolható kiadást, illetve az ÉNGy-ben, illetve Gépkatalógusban szereplő referenciaárat. Az elszámolni kívánt tételekhez tartozó referenciaárakkal számított összeg felett elszámolni kívánt összeg elutasításra kerül hiánypótlás/nyilatkozattételre felszólítás nélkül. Felhívjuk figyelmet, hogy az ÉNGy adatblokkban feltüntetett adatoknak a számlarészletezőn, és az építési/felmérési naplóban szereplő adatokkal teljes körűen egyezniük kell. Az építési napló és a felmérési napló összes - a beruházás megkezdésének pillanatától az érintett kifizetési kérelem benyújtásának a napjáig vezetett - példányát, oldalát jól olvasható, beazonosítható formátumban a kifizetési kérelemmel együtt be kell nyújtani.
- Felhívjuk a figyelmét, hogy a Vhr. 29. § (8) bekezdése alapján a kifizetési kérelem esetén a támogatási kérelem benyújtási időszak első napján hatályos Gépkatalógust kell alkalmazni így az elektronikus űrlap vonatkozó részének kitöltését ennek alapján kell elvégezni! A támogatási kérelemben jóváhagyott gép módosítása esetén amennyiben a megvásárolt gép nem szerepel a támogatási kérelemhez lezárt gépkatalógusban, akkor az első olyan, ezt követően hatályos és az adott jogcím vonatkozásában alkalmazandó Gépkatalógust kell figyelembe venni, amelyben a gép szerepel.
- A Vhr. 29. § (9) bekezdése alapján, ha a támogatással összefüggésben lefolytatott közbeszerzésben nyertes ajánlat szerint elszámolni kívánt gépet a kifizetési kérelem benyújtásáig a Gépkatalógusba felveszik a támogatási határozatban szereplő géppel azonos gépváltozatba, akkor úgy kell eljárni, mintha az a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napját megelőző tizenötödik napon is szerepelt volna az IH által közleménye útján hatályba helyezett Gépkatalógusban.
- A Vhr. 30. § (10) bekezdése szerint az elszámolni kívánt bizonylatokhoz ÉNGy szerinti bontású számlarészletezőknek is rendelkezésre kell állniuk.

A **számlarészletezőket** az adott **kifizetési kérelemmel együtt** - az összes számviteli bizonylat (számla) esetében, melyeken nem felsorolásszerűen kerültek rávezetésre az elszámolni kívánt tételek - **be kell nyújtani**.

A számlarészletezőnek **minimálisan** az alábbiakat **kell tartalmaznia**:

- hivatkozás az elszámolni kívánt számviteli bizonylat (számla) sorszámára
- a számlatétel ÉNGY kódja vagy árajánlatos tétel esetén szöveges megnevezése, a tétel mennyisége, a tétel nettó értéke, a tételre felszámolt ÁFA mértéke vagy a tétel bruttó értéke
- a számlarészletező kiállításának dátuma
- a számla kibocsátójának cégszerű aláírása

A számlarészletezőn szereplő ÉNGY tételeknek tartalmában és mennyiségében is egyezniük kell a helyszínen ténylegesen megvalósult fejlesztéssel **összhangban** a felmérési/építési naplóban szereplő ÉNGY tételekkel (ami alapján a kifizetési kérelem ÉNGY betétlapja kerül kitöltésre).

- A Vhr. 30. § (11) bekezdés szerint a kifizetési kérelem esetén a támogatási kérelem benyújtási időszak első napján hatályos ÉNGY-t kell alkalmazni. Ha ezen ÉNGY nem tartalmazza az adott építési tételt, akkor az első olyan a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakot követően hatályos ÉNGY-t kell figyelembe venni, amelyben az építési tétel szerepelt.

- Az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer, a kifizetések elutasítására és visszavonására vonatkozó feltételek, valamint a közvetlen kifizetésekre, a vidékfejlesztési támogatásokra és a kölcsönös megfeleltetésre alkalmazandó közigazgatási szankciók tekintetében történő kiegészítéséről szóló 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 2015. január 1-jétől hatályon kívül helyezte a vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 65/2011/EU bizottsági rendeletet.

Az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak az integrált igazgatási és kontrollrendszer, a vidékfejlesztési intézkedések és a kölcsönös megfeleltetés tekintetében történő megállapításáról szóló 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelete (a továbbiakban: Bizottság 809/2014/EU rendelete) 63. cikke értelmében, amennyiben a kifizetési kérelemben igényelt támogatási összeg több mint **10%-kal meghaladja** az MVH által, a kifizetési kérelem jogosultságának vizsgálata alapján megállapított támogatási összeget, az MVH a megállapított támogatási összeget csökkenti az igényelt és a megállapított támogatási összeg különbözetével. Nem alkalmazandó azonban csökkentés, ha a kedvezményezett bizonyítani tudja, hogy nem felelős a támogatásra nem jogosult összeg feltüntetéséért, vagy ha az illetékes hatóság más módon meggyőződött arról, hogy az érintett kedvezményezett nem hibáztatható.

Figyelem! A fentiek figyelembevételével a **2015. január 1. napjától benyújtott kifizetési kérelmek esetében**, függetlenül attól, hogy a művelet mikor került megvalósításra, az Európai Parlament és Tanács 1307/2013/EU rendelete, a Bizottság 809/2014/EU rendelete, valamint a Bizottság 640/2014/EU rendelete szerinti új ellenőrzési és szankcionálási szabályok alkalmazandóak.

- Az elektronikus úton benyújtott kifizetési kérelmek esetén a kifizetési kérelemben szereplő adatokra, a kifizetési kérelemhez csatolt dokumentumokra nézve módosítási kérelem kizárólag a benyújtási időszakban, a benyújtást követő 10 napon belül, elektronikus úton terjeszthető elő. Az ügyintézési határidőt a módosításra nyitva álló időszak leteltétől kell számítani. Például a 2015. február 6-án benyújtott kifizetési kérelem 2015. február 16-ig módosítható. Amennyiben az ügyfél a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló, rá irányadó időszak utolsó napján nyújt be kifizetési kérelmet, akkor kizárólag egy aznap elektronikus úton benyújtott kérelem útján módosíthat kifizetési kérelmén. Tehát a fenti időszakot követően nem lehet a kifizetési kérelmet például új számlára vonatkozó támogatás igényléssel kiegészíteni. A kérelmet nem lehet egészben vagy részben (például a kérelemből egy-egy számlát) visszavonni az adminisztratív vagy helyszíni ellenőrzésről való hivatalos tudomásszerzést követően. A módosításra is vonatkozik az a szabály, hogy amennyiben a módosításra nyitva álló határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel, a határidő a legközelebbi munkanapon jár le.
- A postai úton benyújtott kérelmek a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló **2007. évi XVII. törvény** (a továbbiakban: MVH tv.) 56. § (2) bekezdésének b) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerülnek. Ugyanakkor az MVH esetleges hiánypótlásra való felszólítása postai úton kerül megküldésre, valamint az annak teljesítésére irányuló hiánypótlás is postai úton teljesítendő jelen közlemény VI. fejezetében a kizárólag hiánypótlás céljából rendszeresített formanyomtatványokon. A 35/2013. (V.22.) VM rendelet alapján pedig az MVH az intézkedésben való részvétele megalapozottságának vizsgálatához, megállapításához szükséges bejelentési, hiánypótlási, adatszolgáltatási, valamint nyilatkozattételre vonatkozó kötelezettségre felhívó döntése elektronikus vagy postai úton kerül megküldésre, de annak teljesítésére kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül van mód.
- Az egyéb elszámolható kiadások megnevezését és mértékét a Vhr. 31. §-a tartalmazza, amely szerint támogatás vehető igénybe a Vhr. 3. számú mellékletét képező táblázat alapján, továbbá a beruházáshoz kapcsolódóan az engedélyezési eljárás díjára, a szabadalmi jogok és licencek ellenértékére, valamint a közműszolgáltatónak fizetett közmű-rácsatlakozási és –használatba vételi díjra is. Az egyéb elszámolható kiadások összege azonban nem lehet több, mint a támogatási határozattal jóváhagyott egyéb elszámolható kiadások mértéke, továbbá nem haladhatja meg a beruházás – egyéb elszámolható kiadások nélkül számított – jóváhagyott kiadásainak 12 %-át, a 2011. december 22. után benyújtott támogatási kérelmek esetén legfeljebb 10 millió forintot. **Figyelem!** A 7/2015. (II. 17.) MvM rendelet módosította a Vhr. egyéb elszámolható kiadásokra vonatkozó 3. számú mellékletét. A kifizetési kérelmek összeállításánál fordítsanak különös figyelmet a megváltozott TESZOR számokra!
- **A Vhr. 31. § (7) bekezdése alapján az utolsó kifizetési kérelem kivételével nem számolható el egyéb elszámolható kiadás a kifizetési kérelemmel tényleges beruházási kiadások elszámolása nélkül.**
- Amennyiben az ügyfél támogatási előleget igényelt, legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásával egyidejűleg köteles az előleggel elszámolni. Az előleg elszámoltnak minősül, ha a kifizetési kérelem alapján az MVH által jóváhagyott támogatási összeg az elszámolni kívánt előleg összegét fedezi. Az Európai

Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtható támogatási előleg igénybevételének részletes feltételeiről szóló közlemény a www.mvh.gov.hu oldalon elérhető. További információt az 56/2013. (III. 22.) MVH Közleménnyel módosított, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtható támogatási előleg igénybevételének részletes feltételeiről szóló 171/2012. (XI. 30.) számú MVH közlemény tartalmaz.

- A kifizetési kérelem benyújtásának további feltétele, hogy az ügyfél eleget tegyen a Vhr., a rá vonatkozó támogatási rendelet, valamint a vonatkozó egyéb jogszabályok előírásainak.

4. Hiánypótlás és az eljárás felfüggesztése

Amennyiben az elektronikus úton benyújtott kifizetési kérelem nem tartalmazza hiánytalanul a kérelem elbírálásához szükséges adatokat az MVH megfelelő határidő megjelölése és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett hiánypótlásra, vagy nyilatkozattételre hívja fel az ügyfelet, figyelembe véve az MVH tv. 41. §-ának alábbi, általános rendelkezéseit.

Az eljárás során azonos tárgyra vonatkozóan hiánypótlásra főszabályként egyszer van lehetőség, az erről szóló végzés kézhezvételétől számított, a hiánypótlásra felszólító végzésben MVH által megadott határidőn belül. Ettől eltérően az EMVA terhére nyújtott támogatások esetében **hiánypótlási vagy nyilatkozattételre való felhívás azonos tárgyban egyszer ismételten kibocsátható.** Az MVH a vonatkozó jogszabályokkal összhangban a kérelmek elbírálásához a közleményben foglaltakon túl egyéb dokumentumokat is bekérhet. A hiánypótlásra nyitva álló határidő az ügyfél kérelmére nem hosszabbítható meg, és amennyiben a hiánypótlást az ügyfél a hiánypótlásra nyitva álló határidőn túl, vagy a külön erre vonatkozó végzés hiányában adja postára, azt a döntés meghozatalánál nem lehet figyelembe venni.

Figyelem! Hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre való ismételt felhívást 2015. március 30. napjától, már a 2015. március 30-án folyamatban lévő eljárásokban is ki lehet bocsátani.

A kifizetési kérelemre indult eljárás az ügyfél kérelmére nem függeszthető fel. Eljárás felfüggesztésére csak abban az esetben van lehetőség, amennyiben az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el.

Igazolási kérelmet 2015. augusztus 31. napját követően nem lehet benyújtani.

Figyelem! A kérelem benyújtása és a döntés meghozatala során az MVH tv. 26. § (1) bekezdés a)-e), valamint g) pontjaiban, valamint a (3) bekezdésben meghatározott nyilvántartási rendszerekben az ügyfél által, a kérelem benyújtását követően kezdeményezett visszamenőleges módosítások, pótlások **igazolási kérelem benyújtásával sem fogadhatók el, amennyiben a módosítás az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítésére vagy a kérelem kedvezőbb elbírálására irányul.**

Felhívjuk tisztelt ügyfeleink figyelmét arra, hogy a 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet és a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet esetében a hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre felhívó

végzés postai úton kerül megküldésre, valamint a **hiánypótlás, illetve a nyilatkozattétel** a korábbi gyakorlatnak megfelelően szintén **postai úton teljesítendő!**

Felhívjuk tisztelt ügyfeleink figyelmét a 35/2013. (V.22.) VM rendelet alapján benyújtott kérelmek kapcsán arra, hogy az MVH a döntéseit postai úton vagy elektronikus úton közli az ügyféllel, ugyanakkor az ügyfél a **bejelentési, adatszolgáltatási, hiánypótlási valamint nyilatkozattételre** vonatkozó kötelezettségét **kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül köteles teljesíteni** a Hivatal részére küldött iratok elektronikus benyújtása felületen! A benyújtó felület használatának részleteit jelen közlemény ***Segédlet elektronikus felület használatához*** elnevezésű melléklete tartalmazza.

Az MVH a hiánypótlásra, illetve a nyilatkozattételre felhívó végzésben foglaltak teljesítéséhez a jelen közlemény 4 - 6. számú (mind az eredeti kérelem benyújtásakor, mind a hiánypótlás során alkalmazhatóak) és 13 - 20. számú mellékleteiként formanyomtatványokat tesz közzé. A hiánypótlási nyomtatványok kitöltéséhez kérjük, olvassa el figyelmesen a 12.számú mellékletben található kitöltési útmutatót.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a jelen közlemény 13- 20. számú mellékleteit képező dokumentumok kizárólag a hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre felhívó végzésben foglaltak teljesítéséhez alkalmazhatók!

5. A kérelem visszavonásával kapcsolatos jogok és kötelezettségek és a lemondás

• Visszavonás

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló **2004. évi CXL. törvény** (továbbiakban: Ket.) 34. § (4) bekezdésében foglaltak szerint az ügyfél az eljárás megindítására irányuló kérelmét a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedéséig visszavonhatja. Az eljárás megindítására irányuló kérelem mellett az ügyfél által benyújtott egyéb kérelmek (pl. módosítási) is visszavonhatóak. A visszavonást ugyanakkor az MVH tv. 43. §-a oly módon korlátozza, hogy az ügyfél az ellenőrzésről való tudomásszerzést követően az ellenőrzés alá vont intézkedésre - a vizsgált időszakra és az ellenőrzés tárgyára - vonatkozóan kérelmét nem módosíthatja vagy vonhatja vissza. Ezt követően viszont, amennyiben az MVH által folytatott helyszíni, valamint adminisztratív ellenőrzés nem tár fel szabálytalanságot, úgy az ügyfél - közvetlenül alkalmazandó közösségi aktus eltérő rendelkezése hiányában - a helyszíni ellenőrzésről készült, lezárt jegyzőkönyv kézhezvételét követően kérelmét a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedéséig részben vagy egészben visszavonhatja.

Amennyiben az ügyfél részére az adott kérelem tárgyában hozott döntés már kipoztázásra vagy közlésre került, még lehetőség van annak a visszavonására, de kizárólag a döntés jogerőre emelkedését megelőzően tett visszavonó nyilatkozattal. Felhívjuk ugyanakkor a figyelmet, hogy a kérelem tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedését követően a kérelem visszavonására nincs lehetőség! A Ket. 31. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás kérelemre indult és az ügyfél kérelmét visszavonta, kivéve ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és nem mindegyikük vonta vissza kérelmét.

• Lemondás

Az ügyfél a megvalósítási időszak utolsó napjáig benyújtott, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, visszavonhatatlan nyilatkozatában vállalhatja, hogy a támogatás egészéről **lemond**.

Amennyiben az ügyfél folyamatban lévő ügy során olyan intézkedésben vagy intézkedéscsoportban való részvétel iránti kérelmét vonja vissza, amelyben a visszavonásra irányuló kérelme előterjesztéséig a támogatás vagy annak egy részének folyósítása megtörtént, azaz a **támogatásról lemond**, úgy a már folyósított támogatásra az intézkedésben való jogosulatlan részvétel szabályait kell alkalmazni.

II. A kifizetési kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályok

A kifizetési kérelmet az MVH által rendszeresített formanyomtatványon, elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül az MVH-hoz lehet benyújtani.

A Vhr. szerinti általános benyújtási időszak:

2015. február 1. – augusztus 31.

76/2011. (VII. 29.) VM rendelet esetén az utolsó kifizetési kérelmet legkésőbb a művelet megvalósulását követő egy éven belül, de legkésőbb 2015. augusztus 31-ig kell benyújtani. Amennyiben a művelet megvalósulását követő egy éven belül nem nyílik meg kifizetési kérelem benyújtási időszak, az utolsó kifizetési kérelmet legkésőbb abban a kifizetési időszakban – de legkésőbb 2015. augusztus 31-ig – kell benyújtani, amely a művelet megvalósulása után elsőként nyílik meg. Kizárólag a működési kiadások elszámolására az utolsó kifizetési kérelem benyújtásának határideje 2015. augusztus 31. **Figyelem! 2015. augusztus 31. napját követően kifizetési kérelmet még akkor sem nyújthat be, ha egyébként erre a megvalósítási határidejét tekintve lehetősége lenne!**

122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet esetén kizárólag a működési kiadások elszámolására az utolsó kifizetési kérelem benyújtásának határideje 2015. augusztus 31. **Figyelem! 2015. augusztus 31. napját követően kifizetési kérelmet még akkor sem nyújthat be, ha egyébként erre a megvalósítási határidejét tekintve lehetősége lenne!**

35/2013. (V. 22.) VM rendelet esetén kifizetési kérelem legkésőbb 2015. augusztus 31. napjáig nyújtható be. **Figyelem! 2015. augusztus 31. napját követően kifizetési kérelmet még akkor sem nyújthat be, ha egyébként erre a megvalósítási határidejét tekintve lehetősége lenne!**

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy amennyiben az ügyfélre vonatkozó kifizetési kérelem benyújtási határidő 2015. január 1. és 31. között járt le, a támogatásra jogosult a kifizetési kérelmét **2015. február 1. és március 16. között** szankció nélkül benyújthatja.

A kifizetési kérelem benyújtásához Ügyfélkapu (felhasználói név, jelszó) szükséges. Az elektronikus kifizetési kérelem benyújtás módjáról részletesebb felvilágosítást jelen közlemény 1. számú mellékletét képező dokumentumban talál.

A kifizetési kérelem **benyújtásának módjai** az alábbiak:

1. Saját ügyfélkapuval rendelkező természetes személy ügyfél, aki maga nyújtja be elektronikusan a kérelmét.

2. Saját ügyfélkapuval nem rendelkező ügyfél, aki más természetes személy útján nyújtja be a kérelmét. Ebben az esetben meghatalmazást kell készíteni az elektronikus kérelem kitöltési felületen. Ezt kizárólag elektronikus úton lehet rögzíteni, az MVH elektronikus felületéről saját néven történő ügyfélkapus bejelentkezést követően a Meghatalmazás rögzítés menüpont alatt. A felület használatához és az elektronikus nyomtatvány kitöltéséhez kérjük, olvassa el a 1. számú mellékletet. (Segédlet elektronikus felület használatához).
3. Saját ügyfélkapuval nem rendelkező nem természetes személy ügyfél, amely kizárólag egy törvényes képviselővel rendelkezik a törvényes képviselője (elsődleges képviselő) útján nyújtja be a kérelmét. Ebben az esetben a törvényes képviselőnek a saját ügyfélkapuján keresztül elsődleges képviselői nyilatkozatot kell tennie és azt elektronikus úton benyújtania. Az elsődleges képviselői nyilatkozat benyújtását követően a törvényes képviselőnek azonnal lehetősége nyílik az elektronikus felületen a nem természetes személy ügyfél kérelmeinek benyújtására.

Amennyiben az ügyfél vagy meghatalmazottja adataiban eltérés van az Ügyfélkapu nyilvántartás és az MVH ügyfélnyilvántartás adatai között, akkor az elektronikus kérelem beadási felületen a kérelem kitöltése során hibaüzenet jelzi az eltérést, így a kérelmet nem lehet benyújtani.

Kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy a regisztrációs folyamat időigényes, ezért mielőbb gondoskodjon az Ügyfélkapus regisztrációról, abban az esetben, ha még nem rendelkezik vele, különös tekintettel arra az esetre, amennyiben nem ugyanaz a személy nyújtja be a kifizetési kérelmet az ügyfél képviseletében meghatalmazottként, mint aki a támogatási kérelmet benyújtotta.

Amennyiben a nyilvántartott adatainak bármelyikében változás következik be, az ügyfél a megváltozott adatokat az MVH által erre a célra rendszeresített nyomtatványon a változás bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül köteles bejelenteni. A változás-bejelentés személyesen vagy postai úton az MVH bármely **szervezeti egységénél (MVH megyei kirendeltségei illetve központi szerve),** illetve elektronikus úton is teljesíthető. A nyomtatványok a www.mvh.gov.hu honlapról letölthetőek.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy további információt az Ügyfél-nyilvántartási Rendszerbe történő bejelentésről, és az ehhez kapcsolódóan benyújtható nyomtatványokról, valamint az elsődleges képviselet szabályairól az MVH által működtetett Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerbe történő nyilvántartásba vétel és változás bejelentés szabályairól szóló 128/2013. (VII. 30.) MVH közlemény, valamint az annak módosításáról szóló 52/2014. (IV. 04.) MVH Közlemény, illetve az elsődleges képviselet alkalmazásáról szóló 51/2014. (IV. 04.) számú MVH közlemény tartalmaz. Elérési útvonal:

<http://mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/mainmenu/kozlemenyek/mvkh1282013>

<http://www.mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/mainmenu/kozlemenyek/mvkh522014>

<http://www.mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/mainmenu/kozlemenyek/mvkh512014>

Az Ügyfélkapun keresztül történő benyújtás során a kifizetési kérelem formanyomtatványait a rendelkezésre bocsátott elektronikus felületen kell kitölteni, a csatolandó dokumentumok esetében pedig az eredeti dokumentumról készült elektronikus, szkennelés útján előállított másolatot (pl. pdf, jpg, doc) kell csatolni az elektronikus kérelemhez.

Az MVH tv. 30/A. §-ban foglaltak szerint, amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv tudomására jut, hogy az **ügyfél az ügyfél-nyilvántartási rendszerhez kapcsolódó változás-bejelentési kötelezettségét elmulasztotta**, a bejelentési és adatszolgáltatási **kötelezettség teljesítéséig**, valamint az ezek elmulasztása miatt kiszabott **mulasztási bírság megfizetéséig** az ügyfél részére a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a törvény hatálya alá tartozó intézkedések alapján, valamint a hatáskörrel rendelkező hatóság **a kérelemre induló eljárásaiban jogosultságot nem állapít meg, illetve támogatást nem folyósít, valamint az ügyfél által benyújtott új kérelmeket érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.**

Az MVH a kérelmek ügyintézését részben az ügyfél-nyilvántartásában szereplő adatok alapján végzi, ezért kérjük, fordítson kiemelt figyelmet arra, hogy az MVH ügyfél-nyilvántartási rendszerében szereplő adatai naprakészek legyenek, és tegyen eleget a nyilvántartáshoz kapcsolódó változás-bejelentési kötelezettségeinek is.

Kérjük, hogy az elektronikus formanyomtatványok kitöltése előtt figyelmesen olvassa el a kérelem kitöltését segítő, jelen közlemény mellékletét képező ***Segédlet elektronikus felület használatához*** című dokumentumot (1. sz. melléklet).

Javasoljuk, hogy a kifizetési kérelem benyújtását megelőzően, - kizárólag önellenőrzés céljából - töltse ki a közlemény mellékletei között megtalálható Önellenőrzési listát is (9 - 11 sz. melléklet)!

Az Önellenőrzési lista kizárólag az ügyfelek saját felhasználására készült, a kifizetési kérelem hiánytalan benyújtásának elősegítésére szolgál, ezért azt a kifizetési kérelemhez nem kell csatolni!

III. A kérelmek elbírálása

Az MVH az MVH tv-ben, a Vhr.-ben és a támogatási rendeletben foglalt szempontok alapján bírálja el a beérkezett kérelmeket, és dönt a kifizetési kérelmek jóváhagyásáról, hiánypótlásáról vagy elutasításáról.

Az MVH kizárólag a kérelem benyújtására nyitva álló határidőben ügyfélkapun keresztül benyújtott kérelmeket bírálja el érdemben, a jogszabályban rögzített benyújtási időszakon kívül - azt megelőzően vagy azt követően - benyújtott kérelmeket érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Az érdemi vizsgálat nélküli elutasítási okokat a Ket. 30. §-ának valamint az MVH tv. 56. § (2) bekezdésének rendelkezései tartalmazzák.

Az MVH a kérelmet az MVH tv. 56. § (2) bekezdése szerinti esetekben az MVH tv. 55. § (3) bekezdése értelmében 30 napon belül utasítja el.

Az MVH a kérelmet elutasítja, ha az ügyfél a vonatkozó közösségi, illetve nemzeti jogszabályokban meghatározott bármely feltételt nem teljesíti.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy egy támogatási kérelemhez kapcsolódó több kifizetési kérelem esetén a később benyújtott kérelmek feldolgozása mindaddig felfüggesztésre kerül, amíg a korábbi(ak) feldolgozása határozattal le nem zárult (pl. fellebbezés esetén).

Amennyiben a bizonylat nem felel meg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény vagy a számla az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa törvény) formai vagy tartalmi előírásainak, az elszámoláshoz nem fogadható el. A törvényi előírásoknak nem megfelelő bizonylat alapján igényelt támogatás nem fizethető ki, továbbá a **2015. január 1. napjától benyújtott** kérelmek esetén a Bizottság 809/2014/EU rendeletének 63. cikkében foglaltak szerint további szankciók alkalmazása szükséges.

Figyelem! A **2015. január 1. napjától benyújtott** kifizetési kérelmek esetén, függetlenül attól, hogy a művelet mikor került megvalósításra, az Európai Parlament és Tanács 1307/2013/EU rendelete, a Bizottság 809/2014/EU rendelete, valamint a Bizottság 640/2014/EU rendelete szerinti új ellenőrzési és szankcionálási szabályok alkalmazandóak.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a számviteli bizonylat nem kerül elfogadásra, és arra vonatkozóan támogatás megállapítására nem kerül sor, amennyiben az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy arról bármely, az ügyfél kötelezettségeinél felsorolt a Vhr. 19. § (6) bekezdésben meghatározott, kötelezően feltüntetendő elem hiányzik a hiánypótlást követően.

Ugyancsak a bizonylat elutasítását és a jogszabályban rögzített jogkövetkezményeket vonja maga után, ha az eredeti bizonylaton arra utaló jel van, vagy más módon a hivatal tudomására jut, hogy a bizonylatot más támogatáshoz is benyújtották, és a tényállás tisztázása alapján az ügyfél kettős finanszírozás iránti igénye bizonyítható.

Amennyiben a támogatási kérelem alapján hozott támogatási határozat több kiadási tételt állapít meg, a határozat által rögzített egyes támogatható kiadási tételek összegét a kifizetési kérelem azonos elszámolható kiadási tételéhez tartozó kifizethető összege nem haladhatja meg, kivéve építési beruházások esetén, lásd részletesen: IV. fejezet 1.2. pontjában.

Az utolsó kifizetési kérelem benyújtása előtt - kivéve a 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet szerinti **kizárólag működési kiadásokat tartalmazó kérelmeket** - nem fizethető ki a támogatási határozattal jóváhagyott támogatás összegének 80 %-át meghaladó összeg. Ez a rendelkezés nem akadályozza annak, hogy az ügyfél a kifizetési kérelemmel az említett mértéket meghaladó kiadást számoljon el, amely az utolsó kifizetéssel válik esedékessé.

A forinttól eltérő pénznemben kiállított számla vagy egyéb, a gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylat esetén, azt a bizonylaton szereplő (gazdasági) teljesítés időpontját megelőző hónap utolsó - a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett - hivatalos középárfolyamon kell átszámítani forintra. Az MNB által nem jegyzett pénznemben kifejezett összegeket a (gazdasági) teljesítés időpontját megelőző hónap utolsó - az EKB által közzétett - hivatalos középárfolyamán kell euróra, majd az MNB hivatalos árfolyamán kell forintra átszámítani.

Az MVH a kérelmet az MVH tv. 55. § (3) bekezdése alapján annak beérkezését követő három hónapon belül bírálja el és közli döntését az ügyféllel. Az ügyintézési határidőbe nem számít bele a Ket. 33. § (3) bekezdésében nevesített eljárások időtartama (pl. hiánypótlásra, illetve tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő; eljárás felfüggesztésének időtartama; jogsegélyeljárás időtartama).

Felhívjuk továbbá a figyelmet, hogy az MVH tv. 56/A. §-a alapján az ügyintézési határidőbe nem számít be:

- közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus rendelkezése alapján az ellenőrzési minta növelése alapján lefolytatott többletellenőrzések időtartama, és azok eredményeinek kiértékeléséhez szükséges idő (ebben az esetben nincs helye az eljárás felfüggesztésének,

ilyenkor a kérelmekre vonatkozó egyedi döntés helyett a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a honlapján közleményt bocsát ki),

- az ügyfél helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvre vonatkozó, észrevételezésre rendelkezésre álló idejéből a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv átadásától vagy megküldésétől az észrevétel beérkezéséig tartó időtartam,

- a mulasztási bírság kiszabásától az annak beérkezéséig tartó időszak, feltéve, hogy a befizetés feltétele a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv további eljárásának vagy intézkedésének,

- az ügyfél kérelmére, vagy az ügyfélnek felróható okból megismételt eljárási cselekmény időtartama.

Az MVH a kérelemnek részben vagy egészben helyt adó elsőfokú döntés helyt adó része alapján a támogatást a fellebbezésre tekintet nélkül az ügyfél részére folyósítja. Az MVH vezetője az ügyintézési határidőt annak letelte előtt indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb az eljárásra nyitva álló időtartammal meghosszabbíthatja.

A kifizetést az MVH az ügyfélnek az ügyfél-nyilvántartási rendszerben nyilvántartott fizetési számlájára történő átutalással, forintban teljesíti a kifizetésről szóló határozat meghozatalától számított 30 napon belül.

Kérjük ennek megfelelően, hogy amennyiben a fizetési számlaszáma vagy bármely más nyilvántartott adata megváltozott, és így eltér az ügyfél-nyilvántartási rendszerben nyilvántartott adatától, a módosulást az MVH (128/2013. (VII. 30.) MVH közlemény, illetve 52/2014. (IV. 04.) MVH Közlemény) által erre a célra rendszeresített nyomtatványon jelentse be a jelen közlemény II. fejezetében foglaltak szerint.

Felhívjuk az ügyfelek figyelmét, hogy ellenőrizzék a kérelem benyújtásakor az alábbi nyilvántartásokban, adatbázisokban szereplő adataikat is annak érdekében, hogy a benyújtott kérelemben a naprakész, helyes adatok szerepeljenek.

- a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH) által a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala létrehozásáról, feladatairól és hatásköréről szóló 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján működtetett Személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban
- a Cégbíróság által a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény alapján működtetett Cégnnyilvántartásban
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) által a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény alapján működtetett, az adózókra vonatkozó adóazonosító nyilvántartásban, az adóhatóság által kezelt gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerére (TEAOR' 08) és a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó adatbázisban, a köztartozás miatt végrehajtási eljárás alatt álló személyekre vonatkozó adatbázisban
- a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH) által az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény alapján működtetett Egyéni vállalkozók nyilvántartásában
- a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény alapján a szervezet székhelye szerint illetékes törvényszék által az adott civil szervezetre vonatkozóan nyilvántartott adatok, melyek a Civil Szervezetek Névjegyzékében is hozzáférhetőek az alábbi linken: <http://www.birosag.hu/allampolgaroknak/tarsadalmi-szervezetek-es-alapitvanyok-nevjegyzeke>

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján működtetett, az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését ellenőrző közigazgatási szerv által kezelt adatbázisban

IV. Az ügyfél egyes kötelezettségei, ellenőrzések

1. Az ügyfél kötelezettségei

1.1. Vhr. szerinti kötelezettségek

1.1.1. Minden beruházásra egyaránt vonatkozó kötelezettségek

- A Vhr. 11. §-a szerint az igénybevett támogatáshoz kapcsolódóan a monitoring rendszer működtetése céljából adatot kell szolgáltatni az erre rendszeresített nyomtatványon az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból támogatott intézkedések monitoring adatszolgáltatási rendjére vonatkozó részletes szabályokról szóló 18/2009. (III. 6.) FVM rendeletben foglaltak szerint.
- Amennyiben a benyújtott számviteli bizonylat a Vhr. 19. § (6) bekezdésében felsorolt kötelező rájegyzéseket, vagy azok bármelyikét nem tartalmazza, akkor az érintett bizonylat a Vhr. 19. § (7) bekezdése alapján a hiánypótlásra való felszólítás nem vagy nem megfelelően való teljesítése esetén elutasításra kerül, és az elutasított bizonylat más kifizetési kérelemhez kapcsolódóan ismételten nem nyújtható be, ha a következő rájegyzések a hiánypótlást követően is hiányoznak:
  - a támogatási határozat azonosító száma,
  - a „Támogatás elszámolására benyújtásra került” rájegyzés.

Nem minősül elutasítási oknak, ha az ügyfél a számviteli bizonylatokon nem tünteti fel az elszámolni kívánt tétel SZJ (Szolgáltatások Jegyzéke) vagy TESZOR (Termékek és Szolgáltatások Osztályozási Rendszere) vagy VTSZ (vámtarifa) számát vagy KN-kódját (kombinált Nomenklatúra-kódját). A számlaösszesítőn azonban továbbra is szerepeltetni kell ezen adatokat. Egyéb elszámolható kiadásról szóló számla esetén a ügyfél tüntesse fel a számlarészletezőn, hogy TESZOR vagy SZJ számot tartalmaz-e, illetve TESZOR esetén a Vhr. 3. számú mellékletében szereplő bontás szerint adja azt meg. **Figyelem!** A 7/2015. (II. 17.) MvM rendelet módosította a Vhr. egyéb elszámolható kiadásokra vonatkozó 3. számú mellékletét. A kifizetési kérelmek összeállításánál fordítsanak különös figyelmet a megváltozott TESZOR számokra!

- Az előző bekezdésben felsorolt kötelező rájegyzéseket tartalmazó eredeti bizonylat másolati példányán az ügyfélnek fel kell tüntetnie az „Eredetivel egyező másolat” rájegyzést és alá kell írnia azt.
- A Vhr. 20. § (1) bekezdése szerint az igénybe vett beruházási támogatás összegét kettős könyvvezetésre kötelezett ügyfeleknek tőketartalékba (lekötött tartalékba) kell helyezniük, nem kettős könyvvezetésre kötelezett ügyfeleknek az egyéb bevételek között kell elszámolniuk saját könyvelésükben.

- Figyelem, a Vhr. 3. § 43. pontja meghatározza az elkülönített nyilvántartás fogalmát. A Vhr. 20. § (2) bekezdése szerint az ügyfél a támogatási határozattal jóváhagyott művelettel összefüggő gazdasági eseményekről külön nyilvántartást, könyvvezetési kötelezettség esetén külön analitikus nyilvántartást köteles vezetni a kiadásai, valamint – ha a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabály ahhoz joghatást fűz – a bevételei vonatkozásában.

A támogatott művelet kapcsán felmerült kiadások, illetve meghatározott esetben bevételek vonatkozásában, az ügyfélnek elkülönített nyilvántartásokat kell vezetnie, és ellenőrzés esetén bemutatnia. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti bizonylatoknak (számlák, számviteli bizonylatok, pénzügyi teljesítést igazoló bizonylatok, szerződések, megrendelések, szállító levelek, teljesítés igazolások, kifizetés igazolások, minőségi tanúsítványok, biztosítási kötvények, egyedi tárgyi eszköz nyilvántartási kartonok, építési napló) az ügyfél nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.

- A Vhr. 20. § (6) bekezdése és 6. § (4) bekezdése szerint az idegen nyelven kiállított bizonylat, illetőleg egyéb dokumentum esetében az ügyfélnek gondoskodnia kell a bizonylatnak a szakfordításról és tolmácsolásról szóló 24/1986. (VI. 26.) MT rendelet szerinti, szakfordítói, illetőleg tolmácsigazolvánnyal rendelkező személy által készített magyar nyelvű fordításáról, melynek az MVH által lefolytatott ellenőrzés során rendelkezésre kell állnia.

- Felhívjuk a figyelmet, hogy a **122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet** alapján benyújtott kifizetési kérelmek esetében, valamint a **76/2011. (VII. 29.) VM rendelet** alapján benyújtott kifizetési kérelmek esetében *LEADER Közösségi célú fejlesztés*, *LEADER Vállalkozási alapú fejlesztés*, *LEADER Képzés*, *LEADER Tanulmány és LEADER Térségen belüli együttműködés nem rendezvényes* tételei, illetve **35/2013 (V. 22.) VM rendelet** vonatkozásában a Vhr. 25. § (3)-(4) bekezdései szerint a tájékoztatásra és a nyilvánosságra vonatkozó rendelkezések értelmében, a támogatással megvalósított beruházáson és eszközein az 1974/2006/EK rendelet VI. melléklet 3.1 valamint a 4. pontja szerinti szlogent és EU-logót, valamint az ÚMVP logóját (a továbbiakban együtt: arculati elemek) fel kell tüntetnie. Az arculati elemek különböző tájékoztatási eszközökön történő megjelenítésének módját az IH az ME hivatalos honlapján és az MVH hivatalos honlapján közzéteszi. Az arculati elemeket a beruházás megkezdésekor, de legkésőbb az első kifizetési kérelem benyújtásáig fel kell tüntetni, amennyiben az ügyfél ezt elmulasztja, úgy akár a támogatási összeg 1%-ának megfelelő, de legfeljebb 500 000 forint mulasztási bírsággal sújtható. A jelen közlemény 3. számú mellékletét képező, az ÚMVP Irányító Hatóságának a Darányi Ignác Terv Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében támogatásban részesült kedvezményezettek tájékoztatási és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségeiről szóló 97/2012. (VIII. 15.) IH közleménye tartalmazza a szükséges vonatkozó információkat. A Darányi Ignác Terv Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében alkalmazandó arculati elemeket az IH közlemény mellékleteként közzétett Arculati Kézikönyv tartalmazza, amely az UMVP honlapról a <http://www.umvp.eu/kedvezmenyezettek-figyelmebe-frissitve> linkről tölthető le.

Az új arculati elemek használata a 2012. szeptember 1-jétől megnyíló jogcímekek esetén kötelező. A korábban pályázó ügyfeleknek lehetőségük van választani, hogy az új vagy a régi (<http://www.umvp.eu/?q=az-umvp-arculati-kezikonyve-es-elemei>) arculati elemeket használják.

A 35/2013. (V. 22.) VM rendelet kapcsán a támogatás további feltétele, hogy az ügyfél a rendezvény helyén az arculati elemeket feltüntesse. Amennyiben az ügyfél ezen kötelezettségének nem tesz eleget, az MVH a kifizetési kérelmekben az adott rendezvényt érintett elszámolt tételek összegét 5%-kal csökkenti.

A 35/2013. (V. 22.) VM rendelet kapcsán a támogatás további feltétele, hogy az ügyfél a képzés helyén az arculati elemeket feltüntesse. Amennyiben az ügyfél ezen kötelezettségének nem tesz eleget, az MVH a kifizetési kérelmekben az adott képzéssel érintett elszámolt tételek összegét 5%-kal csökkenti.

- A Vhr. 29. § (1) bekezdés c) és d) pontjai szerinti gépbeszerzés vonatkozásában a támogatás igénylésének feltétele továbbá, hogy az ügyfélnek rendelkeznie kell a teljesítés időpontjában kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesítéséhez szükséges okiratokkal, valamint az, hogy a gépek gyártásától a támogatási kérelem benyújtásáig 2 évnél több idő ne teljen el. Ez a feltétel a gépbeszerzés tevékenység keretében, valamint az építéssel járó tevékenységek részeként megvásárolt gépekre és technológiai berendezésekre egyaránt vonatkozik.
- Felhívjuk a figyelmet, hogy a Vhr. 32. § (5) bekezdése alapján a támogatás halmozódásának elkerülése érdekében az ügyfél köteles a támogatással érintett művelet megvalósításához igénybe vett valamennyi támogatásról a soron következő kifizetési kérelem benyújtásával egyidejűleg az MVH-t tájékoztatni.

1.1.2. Építési beruházásokra vonatkozó kötelezettségek

- Nem engedélyköteles beruházások esetén:
  - a.) nyilatkozat szükséges az illetékes építésügyi hatóságtól arról, hogy az építés engedély nélkül végezhető (általános építmények esetében ez hatósági szolgáltatás keretében kérhető, ehhez az (építési) tervdokumentációt az ÉTDR rendszerbe fel kell tölteni).
  - b.) nyilatkozat szükséges a polgármestertől, hogy a beruházás nem kötelezett sem településképi véleményezési eljárásra, sem településképi bejelentésre.
- Engedélyköteles beruházások esetén:
  - a.) az építésügyi engedélyezési eljárás megindítása általános építmények esetében az ÉTDR-be feltöltött dokumentáció kifizetési kérelemmel egyidejűleg történő benyújtásával, és az ÉTDR azonosító megadásával igazolható. Az MVH később, a jogerős engedéllynél az ÉTDR azonosító egyezőségét (is) ellenőrzi.
  - b.) a jogerős építési engedély és a záradékolt tervdokumentáció elektronikusan maradnak hitelesek, ezért a döntéshozó által elektronikusan záradékolt engedélyt kérjük a kifizetési kérelemmel együtt benyújtani.
- Az elektronikus építési napló bevezetése: a 2014. január 1. után megkezdett, építési engedélyhez vagy tudomásulvételhez nem kötött általános építések, a 2014. július 1. után megkezdett vízgazdálkodási építések, és a 2015. január 1. után megkezdett közlekedési sajátos építések építési naplóit elektronikus formában kell vezetni (191/2009. (IX. 15.) Korm. r., 42. § (7) a.). A megkezdésnek az építési terület átadás-átvétele számít.

Az elektronikus építési napló bevezetésével az építési napló fogalma és tartalma, vezetésének főbb szabályai nem változnak. Az elektronikus építési napló a www.e-epites.hu portálon, abban az Országos Építésügyi Nyilvántartás (OÉNY) ablakon

keresztül elérhető internetes alkalmazás. A kifizetési kérelemhez mellékelni kell az e-napló alkalmazásból elektronikusan nyomtatott (pdf) fő- és alnaplót, a mellékleteket, és a vonatkozó jogszabályok szerint biztosítani kell az MVH számára a hitelesítés lehetőségét.

- A 2014. január 1-je előtt megkezdett, az Európai Unió támogatásból megvalósuló általános építmények esetében a naplót papír alapon kell befejezni a 191/2009. (IX. 15.) Korm. r., 42.§ (6) bekezdése szerint.
- A Vhr. 30. § (7) bekezdése szerint **építési beruházás esetében műszaki ellenőr alkalmazása, valamint építési napló vezetése kötelező. Ezen kötelezettségek utólagosan nem pótolhatók**, a kötelezettség elmulasztásának megállapítása a támogatási jogosultság megszüntetését, továbbá a már kifizetett támogatás kamattal történő visszakövetelését vonja maga után. Kivételt képez ezen szabály alól az 1 500 000 forint jóváhagyott elszámolható kiadási összeget nem meghaladó nem építési engedély köteles építési beruházás, amely esetén műszaki ellenőr alkalmazását az MVH felé nem kell igazolni.
- Amennyiben az építési napló nem tartalmazza a támogatás felhasználásának jogszerűsége megállapításához szükséges ÉNGy kódokat és megvalósított, beépített mennyiségeket, az MVH a felmérési napló benyújtására hívhatja fel az ügyfelet. **Ezen kötelezettségek utólagosan nem pótolhatók**, a kötelezettség elmulasztásának megállapítása a támogatási jogosultság megszüntetését, továbbá a már kifizetett támogatás az MVH törvény 69. § (5) bekezdése szerint meghatározott mértékű kamattal növelten történő visszakövetelését vonja maga után.
- **Építéssel járó beruházások esetén az elszámolni kívánt tételeknek szerepelniük kell az építési naplóban. Építéssel járó műveletet érintő kifizetési kérelem** esetén a kérelemhez szkennelt formában csatolni kell a kifizetési kérelemhez kapcsolódó építési napló(rész) másolatát, melyen a napló bejegyzések mellett fel kell tüntetni az elszámolni kívánt tételek ÉNGy szerinti MVH kódját. Ha a másolaton a kódok feltüntetésére nincs elegendő hely, akkor a naplóbejegyzéseket naponkénti megbontásban külön összesítőn kell feltüntetni az elszámolni kívánt tételek ÉNGy szerinti MVH kódjával együtt. Az építési napló nyilvántartási részét minden olyan kifizetési kérelemhez mellékelni kell, amely során az ügyfél építési tételt kíván elszámolni. Amennyiben az építési napló nem tartalmazza a támogatás felhasználásának jogszerűsége megállapításához szükséges adatokat, az MVH a felmérési napló benyújtására hívhatja fel az ügyfelet.
- Az építési beruházásokhoz tartozó követelményekről, a helyszíni ellenőrzések során feltárt hibákról, tapasztalatokról szóló tájékoztatás az MVH honlapján a <http://mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/egyebek/tajekoztatok/T20090608002> linken, valamint a Kiemelt linkek között található („Építési beruházásokhoz tartozó követelményekről (építési napló, felmérési napló)”, és „Tájékoztató az építési beruházások ellenőrzési tapasztalatairól” címenen). Szintén az MVH honlapján, a Kiemelt linkek között található meg a **„Tájékoztató az építési beruházásokra vonatkozó jogszabályi változásokról az Uniós támogatások szempontjából”** című tájékoztató dokumentum, amely részletes eligazítást nyújt a vonatkozó építőipari ágazati jogszabályok alkalmazásáról a támogatásban részesülő építési beruházásoknál.
- Építési beruházás esetén – amennyiben a támogatási rendelet másként nem rendelkezik – a kifizetési kérelemben használt építőanyag, valamint saját munka nem számolható el.
- A beruházás megvalósítása során a kifizetési kérelmekkel csak annyi anyaghoz tartozó költség kerülhet elszámolásra – a hozzá kapcsolódó elszámolható munkadíjjal együtt – amennyi anyag ténylegesen felhasználásra került.

- Valamennyi gépnek, technológiai elemnek, építőanyagnak, szerkezeti elemnek minőségi tanúsítvánnyal kell rendelkeznie, a 275/2013 (VII. 16.) Korm. rendelet szerint igazolt teljeseítményűnek kell lennie.

Az ügyfél további kötelezettségeit a kapcsolódó jogszabályok tartalmazzák.

1.2. A kérelem módosításával, illetve egyéb módosításokkal kapcsolatos jogok és kötelezettségek

- A támogatási határozatban szereplő tételek – az alábbiakban részletezett eseteken kívül – nem módosíthatóak, ami az MVH tv. 42. § (1) bekezdése alapján különösen a támogatási kérelemben meghatározott támogatási alapra, összegre vonatkozik.
- Felhívjuk a figyelmet, hogy változott az elektronikus kifizetési kérelemben szereplő adatokra, a kérelemhez csatolt dokumentumokra nézve a módosítási kérelem benyújtásának szabályozása. Az elektronikus úton benyújtott kifizetési kérelmek esetén a kifizetési kérelemben szereplő adatokra, a kifizetési kérelemhez csatolt dokumentumokra nézve módosítási kérelem kizárólag a benyújtási időszakban, a benyújtást követő 10 napon belül, elektronikus úton terjeszthető elő (lásd erről részletesen: I. fejezet 3. pontjában). Az ügyintézési határidőt a módosításra nyitva álló időszak leteltétől kell számítani. A módosításra is vonatkozik az a szabály, hogy amennyiben a módosításra nyitva álló határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel, a határidő a legközelebbi munkanapon jár le.
- **A beruházás megvalósításának helye** a támogatási kérelem benyújtási időszakot követően kizárólag az alábbi feltételek együttes fennállása esetén módosítható:
  - 1) bírósági vagy közigazgatási határozattal igazoltan, az ügyfélnek fel nem róható okból a beruházás a kérelemben megjelölt helyen nem megvalósítható, vagy nem folytatható;
  - 2) az ügyfél az üzemeltetési kötelezettség idejére rendelkezik a támogatással megvalósuló létesítmény üzemeltetésének lehetőségét biztosító kizárólagos joggal (engedélyek, hozzájáruló nyilatkozatok);
  - 3) a beruházással érintett ingatlan a megvalósítási hely módosítására irányuló kérelem benyújtásakor per- és igénymentes. A Vhr. 23. § (1) bekezdésének e) pontja szerint ettől eltérően a támogatással érintett ingatlant elővásárlási jog, az önkormányzatokat megillető visszavásárlási jog, a banki jelzálogjoghoz kapcsolódó vételi jog terhelheti;
  - 4) A beruházás új helyére megállapítható támogatás összege és mértéke az új megvalósítási hely területi besorolásának a támogatási kérelem vagy a támogatási határozat módosítása iránti kérelemben foglaltaktól való eltérése folytán nem növekedhet;
  - 5) az eredeti támogatási kérelem alapján elért pontszám legalább a megvalósítási hely területi besorolása alapján kapott pontszámmal meghaladja az IH által meghatározott minimális pontszámot, kivéve ha az eredeti megvalósítási hely és az új megvalósítási hely is hátrányos helyzetű területre esik.Mentesül az ügyfél a fenti felsorolás 1) pontjában nevesített feltétel alól, ha a beruházását az eredetileg megjelölt helyett más megvalósítási helyen kívánja megvalósítani, és erre vonatkozó – egy alkalommal benyújtható – kérelmét legkésőbb az első kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak lejártát megelőző hatvanadik napig előterjeszti. A beruházás megvalósítását az ügyfél kizárólag a saját

felelősségére kezdheti meg az MVH által hozott, a megvalósítási hely módosítása iránti kérelemnek helyt adó határozat kézhezvételét megelőzően.

- A Vhr. 30. § (6) bekezdése alapján, ha a támogatási határozatban több kiadási tétel szerepel, a kifizetési kérelemben szereplő azonos kiadási tételéhez tartozó elszámolható kiadás összege a támogatási határozatban megállapított kiadási tétel összegét legfeljebb húsz százalékos mértékben meghaladhatja, de az adott építésre jóváhagyott kiadások összege emiatt nem növekedhet.
- A Vhr. 30. § (9) bekezdése alapján építési beruházás esetén a támogatási kérelem eredeti műszaki tartalma a hatóság kötelező előírásának teljesítése érdekében módosítható, a Vhr-ben foglalt feltételek figyelembe vételével.

Az ügyfél önkéntes elhatározásából a műszaki tartalom az első kifizetési kérelem benyújtását megelőzően, az ügyfél által legkésőbb a kifizetési kérelem benyújtásának napját megelőző harmincadik napig benyújtott, műszaki ellenőri véleménnyel alátámasztott kérelmére, – a támogatási kérelemben szereplő támogatási egység műszaki tartalmának negatív irányba való módosulása nélkül – egy alkalommal módosítható. Amennyiben a kifizetési kérelem benyújtásáig a módosítási kérelemre hozott döntés közlése nem történt meg, az ügyfél a Bizottság 809/2014/EU rendeletének 63. cikke szerinti szankció alól mentesül.

A Vhr. 30. § (9) bekezdés a) pontja szerinti műszaki tartalom-módosítás keretében az ügyfél új munkanemet vehet fel.

A támogatási határozattal jóváhagyott munkanemen belüli más építési tétel megvalósítása önmagában nem minősül a műszaki tartalom megváltoztatásának, továbbá új munkanem felvételére oly módon, hogy az az eddigiekkel ellentétben ne minősüljön műszaki tartalom változásának, abban az esetben van lehetőség, amennyiben a módosított építési tétel révén létrejött beruházási elem épületszerkezeti funkciója, használati módja, helye és mérete a támogatási határozattal jóváhagyott műszaki dokumentációhoz képest nem változik, és azt az építőipari kivitelezési tevékenység műszaki ellenőre az MVH által rendszeresített formanyomtatványon tett nyilatkozatával minden módosított tételre kiterjedően igazolja. Ezen módosítást elegendő a módosított tételek elszámolását tartalmazó kifizetési kérelemben érvényesíteni, a jelen közlemény 6. számú mellékletével rendszeresített, kitöltött betétlap szkennelt változatának feltöltésével.

- A kifizetési kérelemre indult eljárás során a támogatási kérelem benyújtási időszak első napján hatályos Gépkatalógust kell alkalmazni.
- A támogatási határozattal jóváhagyott gép/technológiai berendezés tekintetében az ügyfél módosítást a kifizetési kérelem benyújtásakor eszközölhet úgy, hogy a ténylegesen megvásárolt gép/technológiai berendezés Gépkatalógus szerinti 8 jegyű gépkódját kell feltüntetnie az elektronikus űrlap vonatkozó részén, és nem a támogatási határozatban jóváhagyott gép azonosítóját. Változás a korábbi gyakorlathoz képest, hogy a támogatási kérelem módosítása esetében, ha a támogatási kérelem benyújtásakor egyébként alkalmazandó Gépkatalógus nem tartalmazza az adott gépet, akkor az első olyan, ezt követően hatályos és az adott jogcím vonatkozásában alkalmazandó Gépkatalógust kell figyelembe venni, amelyben az adott gép szerepelt. Az adott jogcím vonatkozásában alkalmazandó Gépkatalógusnak minősül a jogcím érintett támogatási kérelem benyújtási időszaka vonatkozásában

megnyílt kifizetési kérelem benyújtási időszakok során hatályos valamennyi Gépkatalógus. A módosításra a Vhr. 29. § (11)-(13) bekezdéseinek előírásai az irányadóak.

A Gépkatalógus a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal honlapján (www.mvh.gov.hu) az Alkalmazások menüpont alatt a Gépkatalógus alkalmazáson keresztül érhető el, ahol a jogcím kiválasztásával az adott jogcím vonatkozásában hatályos Gépkatalógusok kerülnek megjelenítésre. Az alkalmazás használatához a Mozilla Firefox böngésző használata szükséges.

- Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Vhr. 29. § (14) bekezdése alapján a Vhr. 29. § (11) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazása során az adott kiadási tételazonosítóhoz elszámolni kívánt tételek mennyisége nem térhet el a támogatási határozatban ugyanezen kiadási tételazonosítóhoz jóváhagyott mennyiségtől. Tehát egy gépet csak egy gépre lehet módosítani; nincs arra lehetőség, hogy a támogatási határozatban szereplő különböző gépkódú gépek (több kiadási tétel) helyett „összevonva” egy gépet kérjen a kifizetési kérelemben, illetve arra, hogy a támogatási határozatban szereplő egy gép helyett több gépet kérjen még akkor sem, ha egyébként megfelel a gépmódosítás fentiekben részletezett feltételeinek! FIGYELEM! Nem felel meg az egyenértékűség feltételének az a gépmódosítás, amikor a gép megnevezése, rendeltetése ugyan megegyezik a támogatási határozatban jóváhagyott gépével, de attól eltérő a gépkód első négy számjegye, amely a gépváltozat azonosítására szolgál. Ebben az esetben az adott gépbszerzés tekintetében a kifizetési kérelem elutasításra kerül, mivel nem egyenértékű gépmódosításhoz kapcsolódóan támogatás nem folyósítható.
- A Vhr. 29. § (9) bekezdése alapján, ha a támogatással összefüggésben lefolytatott közbeszerzésben nyertes árajánlat szerint elszámolni kívánt gépet a kifizetési kérelem benyújtásáig a Gépkatalógusba felveszik a támogatási határozatban szereplő géppel azonos gépváltozatba, akkor úgy kell eljárni, mintha az a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napját megelőző tizenötödik napon is szerepelt volna az IH által közleménye útján hatályba helyezett Gépkatalógusban.
- Az árajánlatos gépek, eszközök, berendezések tekintetében a támogatási kérelem módosítása kizárólag a támogatási határozatban szereplő eszközökkel azonos funkciójú, azonos vagy magasabb műszaki paraméterekkel rendelkező eszközök támogatására irányulhat.

Az árajánlatos tételként elszámolni kívánt összegek esetében csak az ÉNGy-be át nem sorolható tételek kerülnek elfogadásra. Amennyiben a támogatási kérelem alapján korábban elfogadott árajánlatos tételaktól eltérő műszaki tartalmú/összegű árajánlatos tételket kíván elszámolni, vagy a támogatási kérelem alapján jóváhagyott, ÉNGy-ben beazonosítható tételket a kifizetési kérelemben már árajánlatos tételként kíván elszámolni a módosult műszaki dokumentáción kívül kettő azonos műszaki tartalmú, de egymástól független, eltérő ajánlatadótól kell árajánlatokat benyújtania a kifizetési kérelemmel együtt, melyekhez indoklást is kell adnia, ha a magasabb árat tartalmazót választotta.

Továbbá kötelező érvényűen be kell nyújtani a kifizetési kérelemmel együtt az összes árajánlatos tételre kiterjedően az építési műszaki ellenőr ellenjegyzésével ellátott nyilatkozatot, és az árajánlatos tételek indoklása elnevezésű dokumentumokat.

- Az árajánlatos tételek módosulása esetén a kifizetési kérelemhez csatolni kell legalább kettő darab, a teljesítéskor érvényes árajánlatot, és az ügyfélnek meg kell indokolnia, hogy a két árajánlat közül melyiket választja. A 35/2013. (V.22.) VM rendelet alapján viszont a benyújtandó kérelmek kapcsán az árajánlatos tételek módosulása esetén a kifizetési kérelemhez csatolni kell legalább kettő darab, a 35/2013. (V.22.) VM rendelet 4. § (6) bekezdésének megfelelő, a támogatási határozat jogerőre emelkedését követően kiállított, a teljesítéskor érvényes árajánlatot, és az ügyfélnek meg kell indokolnia, hogy a két árajánlat közül melyiket választja.
- Árajánlatos tételek esetén amennyiben nem a támogatási kérelemben nyertesként feltüntetett árajánlatban szereplő tételek kerülnek beszerzésre, módosítás alkalmazásakor a kifizetési kérelem benyújtásával egyidejűleg részletes műszaki leírást tartalmazó dokumentum benyújtása szükséges.

1. 3. Jogcímspecifikus kötelezettségek

A 122/2009. (IX.17.) FVM rendelet és a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján

LEADER Közösségi és Vállalkozási célú fejlesztés esetében:

- a Vhr. 23. § (1) bekezdés b) pontjától eltérően az üzemeltetési kötelezettség az utolsó kifizetési kérelem benyújtásától számított öt évig tart,
- a Vhr. 23. § (1) bekezdés c) pontjától eltérően üzemeltetési kötelezettség időtartama alatt a beruházás, fejlesztés tárgya - a fenntarthatóságának biztosítása érdekében - az üzemeltetési kötelezettség fenntartása mellett bérbe adható.

A 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet 7. § (9) bekezdése alapján **LEADER rendezvény, LEADER képzés, LEADER térségen belüli együttműködés, LEADER térségek közötti és nemzetközi együttműködés, valamint LEADER tervek és tanulmányok** jogcímek keretében, illetőleg a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet 3. § (9) bekezdése alapján **LEADER rendezvény, LEADER képzés, LEADER tanulmányok, LEADER térségen belüli együttműködés** jogcím keretében megvalósuló támogatás esetében a Vhr. 23. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott rendelkezést (üzemeltetési kötelezettség) nem kell alkalmazni.

A 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet alapján **LEADER rendezvény, LEADER képzés, LEADER térségen belüli együttműködés, LEADER térségek közötti és nemzetközi együttműködés, valamint LEADER tervek és tanulmányok** jogcímek keretében, illetőleg a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján **LEADER rendezvény és LEADER térségen belüli együttműködés** jogcímek keretében támogatható fejlesztések megvalósításának határideje a támogatási döntés kézhezvételét követő **24 hónap**.

Figyelem! A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján **LEADER képzés** jogcím keretében támogatható képzés megvalósításának határideje a támogatási határozat kézhezvételét követő **18 hónap**, míg a **LEADER tanulmányok** jogcím keretében támogatható tanulmány elkészítésének határideje a támogatási határozat kézhezvételét követő **12 hónap**.

A 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet és a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet vonatkozásában LEADER képzés, valamint LEADER térségen belüli együttműködés, LEADER térségek közötti és nemzetközi együttműködés jogcímek esetén, amennyiben az elszámolható kiadások tartalmazznak képzésre vonatkozó tételeket, akkor a kifizetési kérelem benyújtásakor kizárólag azok a tételek számolhatóak el, amelyek az aktuális kifizetési kérelem benyújtását megelőzően lezajlott képzés(ek)hez kapcsolódnak.

Működési támogatások elszámolására vonatkozó feltételek:

- Azon szabály alól, miszerint az utolsó kifizetési kérelem benyújtása előtt nem fizethető ki a támogatási döntéssel jóváhagyott elszámolható kiadások 80 %-át meghaladó összeg, kivételt képeznek a 76/2011. (VII.29) VM rendelet 10. § (7) bekezdés a) pontja, valamint a 122/2009. (IX.17) FVM rendelet 7. § (7) bekezdés a) pontja alapján *Közösségi célú fejlesztés jogcím* keretében benyújtott és támogatott pályázatok, amelyek esetében, ha az ügyfél működési támogatást is igénybe vesz, úgy a Vhr. 20. § (3) bekezdésétől eltérően az utolsó kifizetési kérelem benyújtása előtt kifizethető a támogatási döntéssel jóváhagyott támogatási összeg 80 %-át meghaladó összeg.)
- Működési kiadások vonatkozásában az utolsó nem működési kiadást tartalmazó kifizetési kérelem benyújtása és legkésőbb a működési költséget tartalmazó kifizetési kérelem benyújtását megelőző hónap vége között felmerült kiadás számolható el.
- Működési kiadások tekintetében az első benyújtott KK esetén, összesített számla (pl. amennyiben a pályázó önkormányzat a hozzá tartozó iskolával együtt kapja a számlát), több évet érintő számla (nem naptári év, hanem a működési kiadásra vonatkozó év tekintetében) esetében a működési kiadásra vonatkozó számlák másolatának benyújtása szükséges.

A 35/2013. (V. 22.) VM rendelet alapján

Közösségi célú fejlesztések esetében:

- A Vhr. 23. § (1) bekezdés c) pontjától eltérően az üzemeltetési kötelezettség időtartama alatt a beruházás vagy fejlesztés tárgya - a fenntarthatóságának biztosítása érdekében - az üzemeltetési kötelezettség fenntartása mellett bérbe adható.

Rendezvény, képzés, tanulmány, marketing és egyéb tevékenység esetében:

- A felsorolt tevékenységek (35/2013. (V.22.) VM rendelet 2. § (3) bekezdés d)-h)) vonatkozásában az ügyfelet a Vhr. 23. § (1) bekezdés b) pontjától eltérően nem terheli üzemeltetési kötelezettség.
- A rendezvény, képzés tevékenységek vonatkozásában a kifizetési kérelem benyújtásakor kizárólag azok a tételek számolhatóak el, amelyek az aktuális kifizetési kérelem benyújtását megelőzően lezajlott rendezvény(ek)hez, képzés(ek)hez kapcsolódnak.

A kifizetési kérelem benyújtásának további feltétele, hogy az ügyfél eleget tegyen a Vhr., a 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet, a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet, 35/2013. (V. 22.) VM rendelet, valamint a vonatkozó egyéb jogszabályok előírásainak.

2. Ellenőrzések

Az MVH a kifizetési kérelmeket adminisztratív úton teljes körűen ellenőrzi, és jogosult helyszíni ellenőrzés keretében is vizsgálni.

A támogatással összefüggő ellenőrzés során kért eredeti dokumentumokat, igazoló okiratokat az ügyfél köteles beszerezni, megtekintésre átadni, valamint a gazdaság megtekintését biztosítani.

V. Kifizetési kérelemmel történő elszámolás különös feltételei

1. Általános szabályok

Figyelem! A 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet 2015. június 10. napjával hatályon kívül helyezte a Vhr. 24. § (1) és 35. (9) § bekezdését azzal, hogy a 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban, valamint jogorvoslati eljárásokban sem kell azokat alkalmazni. Ugyanakkor a Vhr. egy új 36/L. §-sal került kiegészítésre, amelynek (2) bekezdése szerint, ha az ügyfél az első kifizetési kérelmet elmulasztotta a Vhr. vagy a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabályban írt határidőben benyújtani, és így az elutasításra került, vagy a benyújtással összefüggő szabályok megsértése miatt valamely jogkövetkezményt alkalmaztak vele szemben, és az erről szóló közigazgatási döntést jogorvoslati kérelemmel támadta meg, amely alapján a 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet hatálybalépésekor, azaz 2015. június 10. napján a jogorvoslati eljárás még folyamatban van, valamint az ügyfélre irányadó megvalósítási határidő a jogorvoslati eljárás alatt vagy legkésőbb 2015. május 31. napjáig telne le, úgy – amennyiben a támogatási rendelet másként nem rendelkezik – az ügyfél 2015. augusztus 31. napjáig köteles a támogatott műveletet megvalósítani, valamint az utolsó kifizetési kérelmet benyújtani.

Figyelem! A 7/2015. (II. 17.) MvM rendelet 2015. február 17. napjával hatályon kívül helyezte a Vhr. 24. § (2) és (2a) bekezdéseit azzal, hogy a 7/2015. (II. 17.) MvM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban, valamint jogorvoslati eljárásokban sem kell azokat alkalmazni. Ugyanakkor a Vhr. egy új 36/K. §-sal került kiegészítésre, amelynek (2) bekezdése szerint, ha az ügyfél a 24. § (2) bekezdésében foglaltak megsértése miatt a Vhr. 35. § (9) bekezdése szerint hozott döntést jogorvoslati kérelemmel támadta meg, és a 7/2015. (II. 17.) MvM rendelet hatálybalépésekor (2015. február 17. napján) a jogorvoslati eljárás még folyamatban van, valamint az ügyfélre irányadó megvalósítási határidő a jogorvoslati eljárás alatt, vagy legkésőbb 2015. május 31.-ig telne le, úgy az ügyfél 2015. augusztus 31. napjáig köteles a támogatott műveletet megvalósítani, valamint az utolsó kifizetési kérelmet benyújtani.

A fent leírtak értelmében tehát, amennyiben az ügyfél

- a támogatási határozat közlésétől számított 24 hónapon belül legalább a támogatási döntéssel jóváhagyott összeg 50 %-ával nem számolt el, és
- határozatban megállapításra került a jogosulatlan részvétel, amely döntés ellen jogorvoslattal élt és a jogorvoslati eljárás 2015. február 17-én még folyamatban volt, és
- a megvalósítási határidő a jogorvoslati eljárás alatt, vagy legkésőbb 2015. május 31-ig telne le

abban az esetben 2015. augusztus 31-ig köteles a támogatott műveletet megvalósítani, és az utolsó kifizetési kérelmét benyújtani.

Amennyiben az ügyfél a Vhr. 20. § (4) bekezdésében előírt, rá irányadó 50%-os – vagy, amennyiben az ügyfél esetében Vhr. 2011. március 5. napján hatályba lépett módosítását (17/2011. (III. 4.) VM rendelet) figyelembe véve nem az 50 %-os elszámolási minimum irányadó, úgy a 80%-os – teljesítési minimumot megsérti, úgy az MVH - amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy a kérelmet határozattal elutasítja -

külön határozatban a támogatási határozatát visszavonja, ezzel egyidejűleg megállapítja, hogy az ügyfél támogatáshoz való jogosultsága intézkedésben való jogosulatlan részvétel miatt megszűnik, továbbá az ügyfél által igénybevett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül. Az MVH a támogatási határozatot visszavonó és támogatáshoz való jogosultság megszűnését megállapító határozatában rendelkezik továbbá arról, hogy az ügyfél a határozat jogerőre emelkedésének naptári évére és az azt követő naptári évre a 2007-2013-as időszakban az EMVA adott intézkedésére nem nyújthat be támogatási kérelmet, továbbá a már benyújtott, de jogerős döntéssel még el nem bírált támogatási kérelme elutasításra kerül.

Amennyiben az ügyfél legalább 80 %-os elszámolásra kötelezett, és a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 50 %-át teljesíti, de nem éri el az összeg 80 %-át, a kifizetési határozattal jóváhagyott támogatás – amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy az annak során, a kapcsolódó ellenőrzések alapján jóváhagyható támogatás összegét is figyelembe véve – kumulált összegét 5%-kal csökkenteni kell a 2015. január 10. napját követően hozott kifizetési döntések esetében. Amennyiben az ügyfél a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 50 %-át nem teljesíti, úgy az előző bekezdésben foglaltak szerint a Vhr. 35. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazandóak. A beruházásnak ebben az esetben is rendelkeznie kell a megfelelő engedélyekkel, és a műveletnek a célnak megfelelően meg kell valósulnia!

Amennyiben az ügyfél kizárólag azért nem tudja a Vhr. 25. § (2) bekezdésében foglalt határidőn belül megvalósítani a műveletet, mert a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedéllyel vagy engedélyekkel nem rendelkezik, de a megszerzésre irányuló eljárást a Vhr. 25. § (2) bekezdésében szereplő határidő lejárta előtt megindította és ezt az MVH felé hitelt érdemlően igazolja, valamint a jogerős engedély(ek)e)t az utolsó kifizetési kérelméhez csatolja, úgy a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedély vagy engedélyek megszerzése tekintetében a Vhr. 25. § (2) bekezdés szerinti határidőt megtartottnak kell tekinteni.

Figyelem! A Vhr. 30/B. § értelmében építéssel járó tevékenység esetén, amennyiben az ügyfél a Vhr. 30/A. § a)-d) pontjaiban meghatározott okiratot az utolsó kifizetési kérelemmel nem nyújtja be és hiánypótlás keretében sem tudja pótolni, mert azzal még nem rendelkezik, vagy az engedély még nem emelkedett jogerőre, az MVH a kifizetési eljárást a jogerős engedély egy példányának vagy hiteles másolatának benyújtásáig, de legkésőbb 2015. szeptember 30-ig felfüggeszti. 2015. szeptember 30. napját követően a Vhr. 30/A. § a)-d) pontjaiban meghatározott okirat hiánya esetén a kifizetési kérelem elutasításra kerül.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a közbeszerzési eljárást az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 8/2014. (XI. 19.) MvM rendelet hatályba lépésekor folyamatban lévő eljárással vagy jogorvoslati eljárással kapcsolatban folytatta le, úgy a Vhr. 33. § (4) bekezdésében foglalt – ügyfélre irányadó – határidő meghosszabbítására vonatkozó rendelkezés alkalmazandó egyrészt az adott tevékenység vonatkozásában a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: közbeszerzésről szóló törvény) alapján közbeszerzési eljárás lefolytatásra kötelezett ügyfél, másrészt azon ügyfél esetében is, aki a közbeszerzésről szóló törvény alapján közbeszerzésre nem kötelezett, de azt önként lefolytatja. Amennyiben azonban a támogatási rendelet kizárja a Vhr. 33. § (4) bekezdésének alkalmazását, úgy továbbra sem – tehát önkéntes alkalmazás esetén sem – válik lehetővé a közbeszerzés lefolytatása okán történő határidő hosszabbítás.

Közbeszerzési eljárás lefolytatása esetén az ügyfél a Vhr. 33. § (1) bekezdése alapján amellet, hogy az eljárást megindító felhívás, illetve hirdetmény „az aktába rendelt hivatkozási szám” rovatában hivatkozási számként fel kell tüntetni az ügyfél ügyfél-azonosító számát, az ügyfél köteles

- a. az eljárást megindító, illetve módosító felhívást, illetve hirdetményt az annak megküldését, illetve megjelenését bizonyító dokumentumokkal,
- b. az eredményről szóló tájékoztató(ka)t, illetve - ha a Kbt. az eljárásra nem írja elő az eredményről szóló tájékoztató közzétételét - az írásbeli összegezést az annak megküldését bizonyító dokumentumokkal,
- c. a szerződésmódosításról szóló hirdetményt,
- d. a szerződés teljesítéséről szóló hirdetményt,

annak megjelenését - eljárást indító hirdetmény közvetlen megküldése esetében a megküldést - követő öt napon belül az MVH részére benyújtani.

2. Jogcímspecifikus szabályok

A 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet alapján benyújtott kifizetési kérelmek vonatkozásában:

A 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet alapján benyújtott kifizetési kérelmek vonatkozásában az ügyfél köteles a támogatási döntéssel jóváhagyott **elszámolható kiadások összegének legalább 50%-át** teljesíteni.

Amennyiben az ügyfél a Vhr. 20. § (4) bekezdésében előírt 50%-os teljesítési minimumot megsérti, úgy az MVH - amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy a kérelmet határozattal elutasítja - külön határozatban a támogatási határozatát visszavonja, ezzel egyidejűleg megállapítja, hogy az ügyfél támogatáshoz való jogosultsága intézkedésben való jogosulatlan részvétel miatt megszűnik, továbbá az ügyfél által igénybevett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül. Az MVH a támogatási határozatot visszavonó és támogatáshoz való jogosultság megszűnését megállapító határozatában rendelkezik továbbá arról, hogy az ügyfél a határozat jogerőre emelkedésének naptári évére és az azt követő naptári évre a 2007-2013-as időszakban az EMVA adott intézkedésére nem nyújthat be támogatási kérelmet, továbbá a már benyújtott, de jogerős döntéssel még el nem bíralt támogatási kérelme elutasításra kerül.

Amennyiben az ügyfél kizárólag azért nem tudja a Vhr. 25. § (2) bekezdésében foglalt határidőn belül megvalósítani a műveletet, mert a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedéllyel vagy engedélyekkel nem rendelkezik, de a megszerzésre irányuló eljárást a Vhr. 25. § (2) bekezdésében szereplő határidő lejárta előtt megindította és ezt az MVH felé hitelt érdemlően igazolja, valamint a jogerős engedély(eke)t az utolsó kifizetési kérelméhez csatolja, úgy a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedély vagy engedélyek megszerzése tekintetében a Vhr. 25. § (2) bekezdés szerinti határidőt megtartottnak kell tekinteni.

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján benyújtott kifizetési kérelmek vonatkozásában:

Az ügyfél köteles:

- a **megvalósítási határidőn belül** a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább **80 %-át teljesíteni**, ezt a rendelkezést azonban – a beruházás költségének csökkenéséből eredő változás mértékéig – nem kell alkalmazni abban az esetben, ha a közbeszerzéssel megvalósuló költsége a közbeszerzés eredményeként az eredetileg

tervezetthez képest csökken, továbbá ezen feltétel alól kivételt képez a közbeszerzéssel megvalósuló beruházás addig a mértékig, ameddig azt a közbeszerzés eredménye indokolja.

Figyelem! A 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet 2015. június 10. napjával hatályon kívül helyezte a Vhr. 24. § (1) bekezdését azzal, hogy a 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban, valamint jogorvoslati eljárásokban sem kell azokat alkalmazni, ennek megfelelően a 9 hónapon belüli kifizetési kérelem benyújtási kötelezettségre vonatkozó rendelkezés nem alkalmazandó.

Amennyiben az ügyfél legalább 80 %-os elszámolásra kötelezett, és a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 50 %-át teljesíti, de nem éri el az összeg 80 %-át, a kifizetési határozattal jóváhagyott támogatás – amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy az annak során, a kapcsolódó ellenőrzések alapján jóváhagyható támogatás összegét is figyelembe véve – kumulált összegét 5%-kal csökkenteni kell a 2015. január 10. napját követően hozott kifizetési döntések esetében. Amennyiben az ügyfél a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 50 %-át nem teljesíti, úgy az előző bekezdésben foglaltak szerint a Vhr. 35. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazandóak. A beruházásnak ebben az esetben is rendelkeznie kell a megfelelő engedélyekkel, és a műveletnek a célnak megfelelően meg kell valósulnia!

Amennyiben az ügyfél az 50%-os teljesítési minimumot megsérti, úgy az MVH - amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy a kérelmet határozattal elutasítja - külön határozatban a támogatási határozatát visszavonja, ezzel egyidejűleg megállapítja, hogy az ügyfél támogatáshoz való jogosultsága intézkedésben való jogosulatlan részvétel miatt megszűnik, továbbá az ügyfél által igénybevett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül. Az MVH a támogatási határozatot visszavonó és támogatáshoz való jogosultság megszűnését megállapító határozatában rendelkezik továbbá arról, hogy az ügyfél a határozat jogerőre emelkedésének naptári évére és az azt követő naptári évre a 2007-2013-as időszakban az EMVA adott intézkedésére nem nyújthat be támogatási kérelmet, továbbá a már benyújtott, de jogerős döntéssel még el nem bírált támogatási kérelme elutasításra kerül.

Amennyiben az ügyfél kizárólag azért nem tudja a Vhr. 25. § (2) bekezdésében foglalt határidőn belül megvalósítani a műveletet, mert a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedéllyel vagy engedélyekkel nem rendelkezik, de a megszerzésre irányuló eljárást a Vhr. 25. § (2) bekezdésében szereplő határidő lejárta előtt megindította és ezt az MVH felé hitelt érdemlően igazolja, valamint a jogerős engedély(ek)e)t az utolsó kifizetési kérelméhez csatolja, úgy a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedély vagy engedélyek megszerzése tekintetében a Vhr. 25. § (2) bekezdés szerinti határidőt megtartottnak kell tekinteni.

A 35/2013. (V.22.) VM rendelet alapján benyújtott kifizetési kérelmek vonatkozásában:

Az ügyfél a **megvalósítási határidőn belül** a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább **80 %-át köteles teljesíteni**, ezt a rendelkezést azonban – a beruházás költségének csökkenéséből eredő változás mértékéig – nem kell alkalmazni abban az esetben, ha a közbeszerzéssel megvalósuló költsége a közbeszerzés eredményeként az eredetileg tervezetthez képest csökken, továbbá ezen feltétel alól kivételt képez a közbeszerzéssel megvalósuló beruházás addig a mértékig, ameddig azt a közbeszerzés eredménye indokolja.

Figyelem! Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló egyes rendeletek módosításáról szóló 34/2015. (VII. 22.) MvM rendelet 5. §-a módosította a 35/2013. (V. 22.) VM rendelet 3. § (7) bekezdését, amely alapján a támogatási határozattal jóváhagyott műveletet **2015. augusztus 31. napjáig** kell megvalósítani.

Kifizetési kérelem legkésőbb **2015. augusztus 31. napjáig** nyújtható be.

Amennyiben az ügyfél a 35/2013. (V.22.) VM rendelet 3. § (7) bekezdésében foglaltaknak nem tesz eleget, vagy az első kifizetési kérelmét az MVH elutasítja, úgy az MVH - amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy a kérelmet határozattal elutasítja - külön határozatban a támogatási határozatát visszavonja, ezzel egyidejűleg megállapítja, hogy az ügyfél támogatáshoz való jogosultsága intézkedésben való jogosulatlan részvétel miatt megszűnik, továbbá az ügyfél által igénybevett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül. Az MVH a támogatási határozatot visszavonó és támogatáshoz való jogosultság megszűnését megállapító határozatában rendelkezik továbbá arról, hogy az ügyfél a határozat jogerőre emelkedésének naptári évére és az azt követő naptári évre a 2007-2013-as időszakban az EMVA adott intézkedésére nem nyújthat be támogatási kérelmet, továbbá a már benyújtott, de jogerős döntéssel még el nem bírált támogatási kérelme elutasításra kerül.

Amennyiben az ügyfél a Vhr. 20. § (4) bekezdésében előírt 50%-os teljesítési minimumot megsérti, úgy az MVH - amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy a kérelmet határozattal elutasítja - külön határozatban a támogatási határozatát visszavonja, ezzel egyidejűleg megállapítja, hogy az ügyfél támogatáshoz való jogosultsága intézkedésben való jogosulatlan részvétel miatt megszűnik, továbbá az ügyfél által igénybevett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül. Az MVH a támogatási határozatot visszavonó és támogatáshoz való jogosultság megszűnését megállapító határozatában rendelkezik továbbá arról, hogy az ügyfél a határozat jogerőre emelkedésének naptári évére és az azt követő naptári évre a 2007-2013-as időszakban az EMVA adott intézkedésére nem nyújthat be támogatási kérelmet, továbbá a már benyújtott, de jogerős döntéssel még el nem bíralt támogatási kérelme elutasításra kerül.

Amennyiben az ügyfél legalább 80 %-os elszámolásra kötelezett, és a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 50 %-át teljesíti, de nem éri el az összeg 80 %-át, a kifizetési határozattal jóváhagyott támogatás – amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy az annak során, a kapcsolódó ellenőrzések alapján jóváhagyható támogatás összegét is figyelembe véve – kumulált összegét 5%-kal csökkenteni kell a 2015. január 10. napját követően hozott kifizetési döntések esetében. Amennyiben az ügyfél a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 50 %-át nem teljesíti, úgy az előző bekezdésben foglaltak szerint a Vhr. 35. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazandóak. A beruházásnak ebben az esetben is rendelkeznie kell a megfelelő engedélyekkel, és a műveletnek a célnak megfelelően meg kell valósulnia!

Amennyiben az ügyfél kizárólag azért nem tudja a Vhr. 25. § (2) bekezdésében foglalt határidőn belül megvalósítani a műveletet, mert a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedéllyel vagy engedélyekkel nem rendelkezik, de a megszerzésre irányuló eljárást a Vhr. 25. § (2) bekezdésében szereplő határidő lejárta előtt megindította és ezt az MVH felé hitelt érdemlően igazolja, valamint a jogerős engedély(eke)t az utolsó kifizetési kérelméhez csatolja, úgy a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági

engedély vagy engedélyek megszerzése tekintetében a Vhr. 25. § (2) bekezdés szerinti határidőt megtartottnak kell tekinteni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 35/2013. (V. 22.) VM rendelet 3. § (8) bekezdése alapján közbeszerzés lefolytatása esetén a közbeszerzés lefolytatására kötelezettek esetében sem hosszabbodnak meg a határidők a Vhr. 33. § (4) bekezdésében foglaltak szerint.

Közbeszerzési eljárás lefolytatása esetén az ügyfél Vhr. 33. § (1) bekezdése alapján amellet, hogy az eljárást megindító felhívás, illetve hirdetmény „az aktába rendelt hivatkozási szám” rovatában hivatkozási számként fel kell tüntetni az ügyfél ügyfél-azonosító számát, az ügyfél köteles

a) az eljárást megindító, illetve módosító felhívást, illetve hirdetményt az annak megküldését, illetve megjelenését bizonyító dokumentumokkal,

b) az eredményről szóló tájékoztatót vagy tájékoztatókat, illetve - ha a Kbt. az eljárásra nem írja elő az eredményről szóló tájékoztató közzétételét - az írásbeli összegezést az annak megküldését bizonyító dokumentumokkal,

c) a szerződésmódosításról szóló hirdetményt,

d) a szerződés teljesítéséről szóló hirdetményt,

annak megjelenését - eljárást indító hirdetmény közvetlen megküldése esetében a megküldést - követő öt napon belül az MVH részére benyújtani.

Egyéb jogcímspecifikus kötelezettségek:

A 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet esetében

Figyelem! A 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet módosította a támogatási rendelet 11. § (1) bekezdését, amely szerint „Ha a jogcímrendeletben és a pályázati felhívásban szereplő értékelési szempontok ellenőrzése során kiderül, hogy az ügyfél az értékelési szemponthoz tartozó vállalt kötelezettséget nem teljesítette, akkor az adott értékelési szempont vonatkozásában szempontonként a jóváhagyott támogatási összeg 2%-ának megfelelő összeget intézkedésben való jogosulatlan részvétel jogcímén köteles visszafizetni”.

Ezen rendelkezést a 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet hatálybalépésekor, azaz 2015. június 10. napján folyamatban lévő eljárásokban és jogorvoslati eljárásokban is alkalmazni kell.

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet esetében

Figyelem! A támogatási rendelet a 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet 42. § (1) bekezdésével módosított – **10. § (7) bekezdésének d) pontja** alapján a közösségi célú fejlesztések jogcím esetében a Vhr. 20. § (4) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni a támogatható működési kiadások vonatkozásában. A támogatási rendelet 10. § (7) bekezdésének d) pontjában foglalt rendelkezést a 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet hatálybalépésekor, azaz 2015. június 10. napján folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(A 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet alapján támogatott ügyfelek vonatkozásában ez a kötelezettség szintén nem áll fenn a támogatási rendelet 4. § (4) bekezdése értelmében.)

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet 4. § (10) bekezdése értelmében amennyiben a pályázatban megfogalmazott tevékenység rendezvény megvalósítására irányul, a rendezvény keretén belül végzett tereprendezésre a Vhr. 30. § (7) bekezdését nem kell alkalmazni, ha az építési tételek elszámolása ÉNGY alapján történik.

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján **LEADER Rendezvény jogcímre** benyújtott kifizetési kérelmek esetében az ügyfélnek a rendezvény helyén az Európai Mezőgazdasági

Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 2006. december 15-i 1974/2006/EK rendelet VI. melléklet 3.1., valamint a 4. pontja szerinti szlogent, a LEADER HACS és az EU-logót, valamint az ÚMVP logóját (a továbbiakban együtt: arculati elemek) fel kell tüntetnie. Amennyiben az ügyfél ezen kötelezettségének nem tesz eleget, a támogatott tevékenységre vonatkozó utolsó kifizetési kérelemének összege a támogatási határozattal jóváhagyott összeg 5%-ával csökkentésre kerül.

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján **LEADER Térségen belüli együttműködés** keretén belül megszervezett rendezvény vonatkozásában benyújtott kifizetési kérelmek esetében az ügyfélnek a rendezvény helyén az arculati elemeket fel kell tüntetnie. Amennyiben az ügyfél ezen kötelezettségének nem tesz eleget, akkor a támogatott tevékenységre vonatkozó utolsó kifizetési kérelem összege a támogatási határozattal jóváhagyott összeg 5%-ával csökkentésre kerül.

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján **az ügyfél a rendezvény megtartásáról köteles** a rendezvény lezárását követően 10 napon belül írásbeli emlékeztetőt készíteni és azt megküldeni az illetékes LEADER HACS-nak, valamint a kifizetési kérelemmel együtt benyújtani az illetékes MVH kirendeltségnek. Az emlékeztető tartalmazza

- a rendezvény helyszínét, időpontját, a célcsoport megjelölését, a rendezvény céljának és eredményének rövid bemutatását,
- az illetékes LEADER HACS-nak a rendezvényről való értesítését bizonyító dokumentumot,
- legalább 10 darab, a rendezvény főbb programjait és a rendezvényen elhelyezett arculati elemeket bemutató dátumozott fotót.

Amennyiben az ügyfél nem tesz eleget ezen kötelezettségének, a kifizetési kérelem elutasításra kerül.

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján a **LEADER képzés jogcímre** benyújtott kifizetési kérelemhez csatolni szükséges az addig lezajlott képzések vonatkozásában:

- a jelenléti ívet,
- a résztvevőkkel kötött megállapodások másolatát,
- az oktatási napló másolatát, valamint
- a dátumozott fotókat, amelyek a képzés helyszínét, résztvevőit és a nyilvánosság tájékoztatását mutatják be.

Ha a jogcímrendeletben és a pályázati felhívásban szereplő értékelési szempontok ellenőrzése során kiderül, hogy az ügyfél az értékelési szemponthoz tartozó vállalt kötelezettséget nem teljesítette, akkor az adott értékelési szempont vonatkozásában szempontonként a jóváhagyott támogatási összeg 2%-ának megfelelő összeget intézkedésben való jogosulatlan részvétel jogcímén köteles visszafizetni. Ezen rendelkezést a 28/2015. (VI. 9.) MvM rendelet hatálybalépésekor, azaz 2015. június 10. napján folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

A 35/2013. (V.22.) VM rendelet esetében

A Vhr. 28. § (3) bekezdésétől eltérően a támogatási határozattal jóváhagyott árajánlatos tétel (gép, eszköz, berendezés, szolgáltatás) helyett más árajánlatos tétel beszerzésére akkor van lehetőség, ha az árajánlatos tételek funkciójukat tekintve egymással helyettesíthetőek, és az új árajánlatos tétel ugyanazt a célt szolgálja a műveleten belül, mint a lecserélni kívánt tétel. A támogatás az árajánlatos tétel módosításának jóváhagyását követően sem haladhatja meg a

lecserélni kívánt árajánlatos tétel vonatkozásában a támogatási határozatban jóváhagyott összeget.

Az árajánlatos tételek módosulása esetén a kifizetési kérelemhez csatolni kell legalább kettő darab, a 35/2013. (V. 22.) VM rendelet 4. § (6) bekezdésének megfelelő, a támogatási határozat jogerőre emelkedését követően kiállított, a teljesítéskor érvényes árajánlatot, és az ügyfélnek meg kell indokolnia, hogy a két árajánlat közül melyiket választja.

A 35/2013. (V.22.) VM rendelet 8. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében a lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát, illetve ha a pályázattal érintett tevékenység működési engedélyhez kötött új tevékenység, akkor az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig felveszi az egyéni vállalkozói tevékenységei közé.

Rendezvény tevékenység esetében 35/2013. (V.22.) VM rendelet 9. § (3)–(9) bekezdései alapján az ügyfél köteles:

- a) a rendezvény témájáról, helyszínéről és időpontjáról szóló meghívót és a meghirdetés dokumentációját a rendezvény megvalósítási időpontját megelőző harmincadik napig az illetékes LEADER HACS-hoz megküldeni, aki köteles a honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint
- b) a meghívót és a meghirdetés dokumentációját a rendezvény időpontját követően legkésőbb az első olyan kifizetési kérelemmel egyidejűleg az MVH kirendeltségének megküldeni, amelyben a rendezvénnel kapcsolatos tétel is elszámolásra kerül.

Az ügyfél köteles a rendezvény megtartásáról - annak lezárását követő tizenöt napon belül - írásbeli emlékeztetőt készíteni. Az emlékeztetőt a rendezvénnel kapcsolatos tétel elszámolását tartalmazó első kifizetési kérelemmel együtt kell megküldeni az MVH kirendeltségének. Az emlékeztető tartalmazza

- a) a rendezvény helyszínét, időpontját,
- b) a célcsoport megjelölését,
- c) a rendezvény céljának és eredményének rövid bemutatását,
- d) legalább tíz darab, a rendezvény főbb programjait és a rendezvényen elhelyezett arculati elemeket bemutató dátumozott fotót, valamint
- e) az illetékes LEADER HACS-nak a rendezvényről való értesítését bizonyító, 35/2013 (V.22.) VM rendelet 9. § (3) bekezdés a) pontja szerinti dokumentumot.

Az emlékeztető nélkül benyújtott rendezvényhez kapcsolódó tételek elutasításra kerülnek!

Azon tételek esetében, amelyekre vonatkozóan az ügyfél nem teljesítette a 35/2013 (V.22.) VM rendelet 9. § (3) bekezdésben foglaltakat, a kifizetési kérelemben jóváhagyott tételre vonatkozó támogatás mértékét az MVH 5%-kal csökkenti.

A rendezvény előkészítése és megvalósítása tevékenység keretében támogatható rendezvény költségei között kizárólag azon szolgáltatások költségei számolhatóak el, amelyeknek igénybevételére a rendezvény látogatói felé külön díjat a szolgáltatást nyújtó nem számolt fel. A korlátozás a 100%-os támogatási intenzitást el nem érő pályázatok esetében is vonatkozik a támogatott szolgáltatás összes elszámolható kiadására.

Képzés tevékenység esetében a 35/2013. (V.22.) VM rendelet 10. § (3)-(4) bekezdései alapján a kifizetési kérelemhez csatolni szükséges az addig lezajlott képzések vonatkozásában

- a) a jelenléti ívet,
- b) a résztvevőkkel kötött megállapodások másolatát,
- c) az oktatási napló másolatát,
- d) kiállított igazolások, tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek másolatát, valamint
- e) a dátumozott fotókat, amelyek a képzés helyszínét, résztvevőit és a nyilvánosság tájékoztatását mutatják be.

Amennyiben az ügyfél nem tesz eleget a fenti bekezdésben foglalt kötelezettségének, a kifizetési kérelemnek a képzéshez tartozó tételei elutasításra kerülnek.

Képzés tevékenység esetében a 35/2013. (V.22.) VM rendelet 11. § (1)-(4) bekezdései értelmében az ügyfél köteles a képzés témáját, helyszínét és időpontját a képzés megvalósítási időpontját megelőző harmincadik napig az illetékes LEADER HACS-nak megküldeni, aki köteles a beérkezett dokumentumon lévő adatoknak a saját honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint az ügyfél ugyanezen információkat köteles az illetékes MVH kirendeltségnek az első olyan kifizetési kérelemmel együtt megküldeni, ahol képzéssel kapcsolatos tétel is elszámolásra kerül. Több képzési naptól álló képzés esetén az összes képzési nap tervezett dátumát egyidejűleg is be lehet jelteni.

Azon tételek esetében, amelyekre vonatkozóan az ügyfél nem tesz eleget a 35/2013. (V.22.) VM rendelet 11. § (1) bekezdésben foglalt kötelezettségének, az adott kifizetési kérelemben jóváhagyott tételre vonatkozó támogatás mértékét az MVH 5%-kal csökkenti.

Tanulmány tevékenység esetében az utolsó kifizetési kérelemhez mellékelni kell az elkészült tanulmányt. A tanulmányhoz mellékelni kell a 35/2013. (V.22.) VM rendelet 2. melléklete szerinti nyilatkozatot a tanulmány eredetiségéről. A tanulmány formai és tartalmi követelményeit a 35/2013. (V.22.) VM rendelet 3. melléklete tartalmazza. Az elszámolható kiadások mértéke tanulmány tevékenység esetében nem haladhatja meg a nettó 1 000 000 forintot.

A 35/2013. (V.22.) VM rendelet 17. § (2) bekezdése alapján **természetes személy ügyfél** esetén az első kifizetési kérelemhez csatolni kell az adóbejelentkezési lap másolatát.

VI. Közlemény kapcsolódó mellékletei és a benyújtandó dokumentumok listája

Mellékletek:

1. számú melléklet - Segédlet elektronikus felület használatához
2. számú melléklet - ÉNGY import segédlet
3. számú melléklet - Az EMVA társfinanszírozású intézkedések Irányító Hatóságának 97/2012 (VIII. 15.) közleménye
4. számú melléklet - Nyilatkozat az építési műszaki ellenőr ellenjegyzésével
5. számú melléklet - Árajánlatos tételek indoklása
6. számú melléklet - D0065-01- A támogatási határozatban jóváhagyottól eltérő munkanembe tartozó építési tételek bejelentésére szolgáló betétlap
7. számú melléklet – A terv, tanulmány formai, tartalmi követelményei
8. számú melléklet – Problémák, típushibák
9. számú melléklet - Önellenőrzési lista 2009-ben benyújtott pályázatokhoz
10. számú melléklet – Önellenőrzési lista a 2011-ben benyújtott pályázatokhoz
11. számú melléklet – Önellenőrzési lista a 2013-ban benyújtott pályázatokhoz
12. számú melléklet - Kitöltési útmutató

Kizárólag a hiánypótlási felszólításban előírtak, illetve nyilatkozattételi kötelezettség postai úton történő teljesítésére szolgáló mellékletek:

13. számú melléklet - D3310-04 KK_főlap
14. számú melléklet - D0034-03 Számla_és_Bizonylatösszesítő_A_betétlap
15. számú melléklet - D0035-03 Számla_és_bizonylatösszesítő_B_betétlap
16. számú melléklet - D0053-01 Árajánlatos_tétel_bejelentő_lap
17. számú melléklet - D0054-03 Építési_tételek (ÉNGY) Betétlap
18. számú melléklet - D0055-02 Tételrészletező_betétlap
19. számú melléklet - D0077-05 Nyilatkozat_közbeszerzési_eljárás_lefolytatásáról
20. számú melléklet – D0037-04 Számla– és bizonylat összesítő D betétlap – személyi jellegű ráfordítások

Mind az eredeti kérelem benyújtásakor, mind a hiánypótlás során alkalmazhatóak a 4-6. számú mellékletekkel rendszeresített formanyomtatványok. Kérjük, hogy kiemelten figyeljen a szkennelt dokumentumok olvashatóságára!

Az elektronikus benyújtás során szkennelt formátumban feltöltendő dokumentumok (az eredeti iratról készült elektronikus másolatok):

Azonosító	Elnevezés	Mely esetben nyújtandó be?	Benyújtás ideje
a)	Nyilatkozat az építési műszaki ellenőr ellenjegyzésével	Amennyiben a támogatási kérelemben elfogadott ÉNGy-s tétel helyett árajánlatos tételt kíván elszámolni.	minden érintett KK
b)	Árajánlatos tételek indoklása Minden egyéb, az árajánlat alapján elszámolni kívánt tétel(ek)hez kapcsolódó dokumentum (pl. szállítólevél, minőségtanúsítvány, stb.)	Amennyiben a támogatási kérelemben elfogadott ÉNGy-s tétel helyett árajánlatos tételt, vagy a támogatási kérelemben jóváhagyottól eltérő árajánlatos tételt (módosítás) kíván elszámolni.	minden KK
c)	A támogatási határozatban jóváhagyottól eltérő munkanembe tartozó építési tételek bejelentésére szolgáló betétlap	Amennyiben építési beruházás esetén a beépített tétel	minden KK

		munkaneme eltér a támogatási határozatban jóváhagyottól	
<i>d)</i>	<p>Közbeszerzés lefolytatása esetén mellékelni kell:</p> <p>A) a dokumentum megjelenését — eljárást megindító hirdetmény közvetlen megküldése esetében a megküldést — követő 5 napon belül:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az eljárást megindító felhívást/hirdetményt, a megküldés/megjelenés igazolását; • az eljárást megindító felhívás/hirdetmény módosítását, a megküldés/megjelenés igazolását (amennyiben volt módosítás); • az eredményről szóló tájékoztatót/írásbeli összefoglalást, a megjelenés/megküldés igazolását; • tájékoztatót a szerződésmódosításról (amennyiben volt módosítás); • tájékoztatót a szerződés teljesítéséről. <p>B) az első — a közbeszerzéssel érintett műveleti tevékenység elszámolására vonatkozó — kifizetési kérelemhez csatoltan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a közbeszerzéssel érintett tételek részletezését (az MVH által rendszeresített D0077-05 formanyomtatványon); • a kiegészítő tájékoztatásokat 	közbeszerzési eljárás lefolytatása esetén	az A) pont szerinti dokumentumok esetében kifizetési kérelemtől függetlenül a B) pont szerinti dokumentumok esetében minden érintett KK

	<p>(amennyiben volt);</p> <ul style="list-style-type: none"> • valamennyi beérkezett ajánlatot; • a bontási jegyzőkönyvet; • a tárgyalási jegyzőkönyvet; • a bírálati jegyzőkönyvet; • az eredményhirdetési jegyzőkönyvet; • a bírálat dokumentumait; • a nyertes ajánlattevővel kötött szerződést 		
e)	<p>Elszámolni kívánt kiadásokat igazoló számlák (az eredeti számlákon, nem a számla hátoldalán, fel kell tüntetni a Vhr. 19. § (6) bekezdésében meghatározott rájegyzéseket) pénzügyi teljesítést igazoló dokumentumok (amennyiben a bankszámlakivonaton nincs hivatkozás a bizonylat azonosítóra, akkor a bizonylat kiállítójától származó igazolás feltöltése szükséges)</p>	<p>amennyiben az ügyfél az adott számla alapján kiadást kíván elszámolni</p>	<p>minden KK</p>
f)	<p>ÉNGy szerinti bontású számlarészletező</p>	<p>építési beruházás elszámolása esetén</p>	<p>minden KK</p>
g)	<p>Idegen nyelven kiállított bizonylat esetében A szakfordításról és tolmácsolásról szóló 24/1986. (VI. 26.) MT rendelet szerinti, szakfordítói, illetőleg tolmácsigazolvánnyal rendelkező személy által készített magyar nyelvű fordítás</p>	<p>idegen nyelvű bizonylat esetén</p>	<p>idegen nyelvű bizonylat esetén</p>
h)	<p>Legalább 2db egymástól független ajánlattevőtől, hasonló műszaki tartalommal rendelkező, a teljesítéskor érvényes, jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő tartalmi formai kellékekkel rendelkező árajánlat</p>	<p>Amennyiben a támogatási kérelemben elfogadott ÉNGy-s tétel helyett</p>	<p>minden KK</p>

		<p>árajánlatos tételt, vagy a támogatási kérelemben jóváhagyottól eltérő árajánlatos tételt (módosítás) kíván elszámolni.</p>	
i)	<p>Gépbeszerzés esetén termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesítéséhez szükséges okiratok (minőségi/megfelelőségi nyilatkozat, garanciális/jótállási igazolás) Kérjük a garanciajegyet vagy szállítói nyilatkozatot minden esetben szíveskedjenek mellékelni a benyújtásra váró kifizetési kérelméhez csatolt fájlként szkennelt formában.</p>	<p>amennyiben rendelkezésre áll</p>	<p>minden KK</p>
j)	<p>Építési napló a nyilvántartási résszel és/vagy felmérési napló</p>	<p>építési beruházás elszámolása esetén</p>	<p>minden KK</p>
k)	<p>Műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv (nem engedélyköteles beruházás esetén)</p>	<p>építési beruházás elszámolása esetén</p>	<p>utolsó KK</p>
l)	<p>Hatósági engedély(ek):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ építéssel járó beruházás esetén építési/vízjogi létesítési/közlekedési hatósági jogerős építési engedély hiteles másolata a hozzá tartozó záradékolt tervdokumentáció másolatával együtt (amennyiben a beruházás tekintetében több engedély is releváns, akkor az első olyan kifizetési kérelemhez be kell csatolni az adott engedélyt/engedélyeket, melyekhez kapcsolódóan elszámolás történik az adott kérelemben); ➤ nem építési engedélyköteles beruházás 	<p>Építési és egyéb engedélyköteles beruházások elszámolása esetén</p>	<p>első KK</p>

	<p>esetén az építészeti-műszaki tervdokumentáció és annak szakhatósági igazolása, hogy a beruházás nem engedélyköteles;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ építéssel nem járó beruházás esetében műszaki leírás és dokumentáció; ➤ ➤ a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerint talajvédelmi hatósági engedélyhez kötött tevékenység esetén a talajvédelmi hatósági engedély hiteles másolata (a 2008. június 15. után benyújtott támogatási kérelmek esetén, csak 2.és 3. célterület esetén) ➤ a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerint ingatlanügyi hatósági engedélyhez kötött tevékenység esetén az ingatlanügyi hatósági engedély hiteles másolata (a 2011. szeptember 15. után benyújtott támogatási kérelmeknél, csak 2. és 3. célterület esetén) <p>Amennyiben a hatóságtól elektronikus úton kapta meg az engedélyt és a hozzá kapcsolódó tervdokumentációt, akkor azt töltsse fel. Amennyiben a hatóságtól postai úton kapta meg az engedélyt és a hozzá tartozó tervdokumentációt, akkor az eredeti, vagy a Vhr. 3. § 32. pont szerint a kiállító, vagy közjegyző által hitelesített példány elektronikus változatát töltsse fel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 		
m)	<p>Hatósági engedély(ek):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vízjogi engedélyköteles beruházás esetén a vízjogi használatbavételi engedély. 	A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint	Utolsó KK

		engedélyköteles beruházás esetén.	
n)	<p>Hatósági engedély(ek):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ építéssel járó beruházás esetén jogerős használatbavételi/üzemeltetési vízjogi/forgalomba helyezési engedély hiteles másolata; ➤ vízjogi engedélyköteles beruházás esetén a jogerős vízjogi üzemeltetési engedély hiteles másolata. <p>Amennyiben a hatóságtól elektronikus úton kapta meg a használatbavételi engedélyt és a hozzá kapcsolódó megvalósulási tervdokumentációt, akkor azt töltsse fel. Amennyiben a hatóságtól postai úton kapta meg a használatbavételi engedélyt és az esetlegesen hozzá tartozó megvalósulási tervdokumentációt, akkor az eredeti, vagy a Vhr. 3. § 32. pont szerint a kiállító, vagy közjegyző által hitelesített példány elektronikus változatát töltsse fel.</p>	Építési és egyéb engedélyköteles beruházások elszámolása esetén	Utolsó KK
o)	Nyilatkozat a polgármestertől, hogy a beruházás nem kötelezett sem településképi véleményezési eljárásra, sem településképi bejelentésre.	Nem engedélyköteles építési beruházások esetén.	Az érintett KK
p)	A támogatástartalommal bíró pénzügyi konstrukció igénybevételével megvalósított beruházáshoz kapcsolódó kifizetési kérelméhez az elszámolt beruházáshoz kapcsolódó támogatási szerveződés(ek), határozat(ok) és a vonatkozó - a támogatást nyújtó szerv által kiállított - támogatás tartalom nyilatkozat(ok)	Amennyiben az ügyfél a támogatott beruházáshoz igénybe vett valamilyen támogatástartalommal bíró pénzügyi	minden érintett KK

		konstrukciót.	
r)	üzembe helyezési jegyzőkönyv	Amennyiben a támogatási kérelmében van olyan elfogadott tétele, melynél ez releváns	utolsó KK

A 122/2009. (IX.17.) FVM rendelet és a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján			
a)	A foglalkoztatottal kötött munkaszerződés másolata	Működési kiadás elszámolása esetén	Az első kifizetési kérelemhez, illetve a további munkaszerződések, megbízási szerződések megkötését követő első kifizetési kérelem
b)	Bérijegyzék (Megbízási díj elszámolása esetén a díjelszámoló bizonylat másolata), <i>járadékok megfizetését igazoló</i> bizonylat másolata (bankszámlakivonat, kifizetést igazoló kiadási pénztárbizonylat), továbbá jutalom esetén a munkaviszonyban álló személynek naptári évente fizetett, legfeljebb 2 havi munkabér összegének megfelelő jutalom vagy annak időarányos részét	Működési kiadás elszámolása esetén	Személyi jellegű kiadás elszámolását tartalmazó KK
c)	Kiküldetési rendelvények, útnyilvántartás másolata	Működési kiadás elszámolása esetén	Gépjármű használatával kapcsolatos kiadások elszámolását tartalmazó KK
d)	A hivatalos utat alátámasztó dokumentum (meghívó, jelenléti ív, regisztrációs lap, emlékeztető közül legalább egy dokumentum), valamint a szervezet	Működési kiadás elszámolása esetén	Gépjármű használatával kapcsolatos kiadások elszámolását tartalmazó KK

	vezetője által jóváhagyott úti jelentés		
e)	Bérlet, menetjegy (helyi, helyközi) másolata, amennyiben a munkáltató vásárolta a bérletet, a számla első eredeti példányának másolata	Működési kiadás elszámolása esetén	Munkába járás költségének elszámolását tartalmazó KK
f)	Saját tulajdonában lévő gépjárművel történő munkába járás 9 Ft/km átalánnyal történő elszámolása esetén az elszámolás számviteli bizonylata.	Működési kiadás elszámolása esetén	Munkába járás költségének elszámolását tartalmazó KK
g)	Minden esetben az első eredeti számla másolata és a kiadás pénzügyi rendezését igazoló dokumentum, valamint szerződés a szolgáltatás igénybevételéről és az ügyfél által kiállított teljesítésigazolás a szolgáltatás megvalósulásáról.	Működési kiadás elszámolása esetén	Dologi kiadás elszámolását tartalmazó KK
h)	Az első kifizetési kérelemhez magánszemély ügyfél esetén csatolni kell az adóbejelentkezési lap másolatát.	Magánszemély ügyfél esetén	első KK
i)	Képzés, valamint térségen belüli együttműködés, térségek közötti és nemzetközi együttműködés jogcímeik esetén, amennyiben az elszámolható kiadások tartalmazzak képzésre vonatkozó tételeket, akkor az addig lezajlott képzések tekintetében megállapodás a képzésről az oktatás szervezője és a résztvevők között,	Képzésre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Képzésre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén
j)	Képzés, valamint térségen belüli együttműködés, térségek közötti és nemzetközi együttműködés jogcímeik vonatkozásában képzés esetén jelenléti ívet az addig lezajlott képzések tekintetében	Képzésre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Képzésre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén
k)	Egyéb célterület specifikus feltételeknek megfelelő dokumentum (vonatkozó 2009-es célterület adatlap alapján) valamint esetlegesen egyéb, a pályázat egyedi feltételeihez igazodó dokumentum	Minden vonatkozó KK, amennyiben ilyen rendelkezésre áll	Minden vonatkozó KK

l)	Természetes személy ügyfél esetén az első kifizetési kérelemhez az adóbejelentkezési lap másolata . Vállalkozási alapú fejlesztés jogcím esetében az önálló tevékenységet végző magánszemély természetes személynek, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló VM rendeletben meghatározott falusi szálláshelyet üzemeltető természetes személynek nem kell vállalnia, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát.	Természetes személy ügyfél esetén	első KK
m)	Képzés és térségen belüli együttműködés keretén belül megvalósuló képzés esetén szükséges csatolni a kifizetési kérelemhez az addig lezajlott képzések tekintetében a) jelenléti ívet, b) a résztevőkkel kötött megállapodások másolatát, c) az oktatási napló másolatát, valamint d) a dátumozott fotókat, amelyek a képzés helyszínét, résztvevőit és a nyilvánosság tájékoztatását mutatják be.	Képzésre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Képzésre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén
n)	Rendezvény és térségen belüli együttműködés keretén belül megvalósuló rendezvény esetén emlékeztető, mely tartalmazza a) a rendezvény helyszínét, időpontját, b) a célcsoport megjelölését, c) a rendezvény céljának és eredményének rövid bemutatását, d) legalább 10 darab, a rendezvény főbb programjait és a rendezvényen elhelyezett	Rendezvényre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Rendezvényre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén

	arculati elemeket bemutató dátumozott fotót, valamint e) az illetékes LEADER HACS-nak a rendezvényről való értesítését bizonyító dokumentumot.		
<i>o)</i>	Egyéb célterület specifikus feltételeknek megfelelő dokumentum (vonatkozó 2011-es célterület adatlap alapján) valamint esetlegesen egyéb, a pályázat egyedi feltételeihez igazodó dokumentum	Minden vonatkozó KK	Minden vonatkozó KK
<i>p)</i>	Az elkészült tanulmány az utolsó kifizetési kérelemhez	Terv, tanulmány jogcímeik esetén	utolsó KK
<i>q)</i>	Nyilatkozat tanulmány eredetiségéről a tanulmánnyal együtt	Terv, tanulmány jogcímeik esetén	utolsó KK
<i>r)</i>	Az első kifizetési kérelemhez magánszemély ügyfél esetén csatolni kell az adóbejelentkezési lap másolatát.	Természetes személy ügyfél esetén	első KK
A 35/2013. (V.22.) VM rendelet alapján			
<i>s)</i>	Természetes személy ügyfél esetén az első kifizetési kérelemhez az adóbejelentkezési lap másolata . Vállalkozási célú fejlesztés esetében az önálló tevékenységet végző magánszemély természetes személynek, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez 2013-ban nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló VM rendeletben meghatározott falusi szálláshelyet üzemeltető természetes személynek nem kell vállalnia, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veti magát.	Természetes személy ügyfél esetén	első KK

t)	<p>Képzés tevékenység esetén szükséges csatolni a kifizetési kérelemhez az addig lezajlott képzések tekintetében</p> <p>a) jelenléti ívet, b) a résztvevőkkel kötött megállapodások másolatát, c) az oktatási napló másolatát, valamint d) kiállított igazolások, tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek másolatát e) a dátumozott fotókat, amelyek a képzés helyszínét, résztvevőit és a nyilvánosság tájékoztatását mutatják be.</p>	Képzésre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Képzésre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén
u)	<p>Képzés tevékenység esetén szükséges csatolni a kifizetési kérelemhez az addig lezajlott képzések tekintetében a meghívót, mely tartalmazza</p> <p>a) képzés témáját, b) helyszínét c) időpontját megvalósítási időpontját</p>	Képzésre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Képzésre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén
v)	<p>Képzés tevékenység esetében az oktatás szervezőjének és a résztvevőnek megállapodást kell kötnie, amelyben kötelező feltüntetni</p> <p>a) a felek nevét és személyes adatait, b) a képzés témáját, időpontját, időtartamát, c) a képzés díját és d) a képzési órák számát.</p>	Képzésre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Képzésre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén
w)	<p>Rendezvény tevékenység esetén emlékeztető, mely tartalmazza</p> <p>a) a rendezvény helyszínét, időpontját, b) a célcsoport megjelölését, c) a rendezvény céljának és eredményének rövid</p>	Rendezvényre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Rendezvényre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén

	<p>bemutatását,</p> <p>d) legalább 10 darab, a rendezvény főbb programjait és a rendezvényen elhelyezett arculati elemeket bemutató dátumozott fotót, valamint</p> <p>e) az illetékes LEADER HACS-nak a rendezvényről való értesítését bizonyító dokumentumot.</p>		
x)	<p>Rendezvény tevékenység esetében szükséges csatolni a kifizetési kérelemhez az addig lezajlott rendezvények tekintetében a meghívót, mely tartalmazza</p> <p>a) rendezvény témáját,</p> <p>b) helyszínét</p> <p>időpontját</p>	Rendezvényre vonatkozó tételek elszámolása esetén	Rendezvényre vonatkozó tételeket tartalmazó KK esetén
y)	Egyéb a jogszabályban meghatározott, dokumentum valamint esetlegesen egyéb, a pályázat egyedi feltételeihez igazodó dokumentum	Minden vonatkozó KK, amennyiben ilyen rendelkezésre áll	Minden vonatkozó KK
z)	Az elkészült tanulmány az utolsó kifizetési kérelemhez	Terv, tanulmány jogcímek esetén	utolsó KK
aa)	Nyilatkozat tanulmány eredetiségéről a tanulmánnyal együtt	Terv, tanulmány jogcímek esetén	utolsó KK

VII. Kapcsolódó jogszabályok

- az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1306/2013/EU rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
- az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1307/2013/EU rendelete a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
- a Bizottság 2014. március 11-i 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer, a kifizetések elutasítására és visszavonására vonatkozó feltételek, valamint a közvetlen kifizetésekre, a vidékfejlesztési támogatásokra és a kölcsönös megfeleltetésre alkalmazandó közigazgatási szankciók tekintetében történő kiegészítéséről
- a Bizottság 2014. július 17-i 809/2014/EU végrehajtási rendelete az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak az integrált igazgatási és kontrollrendszer, a vidékfejlesztési intézkedések és a kölcsönös megfeleltetés tekintetében történő megállapításáról
- a Tanács 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK Rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról
- a Bizottság 2013. december 18-i 1407/2013/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról
- a Bizottság 2006. december 15-i 1974/2006/EK Rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról
- a Bizottság 2011. január 27-i 65/2011/EU rendelete a vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
- a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény
- az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény
- a közbeszerzésről szóló 2011. évi CVIII. törvény (mely hatályon kívül helyezte a közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. törvényt)
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet

- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, az Európai Halászati Alapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból támogatott programok és intézkedések pénzügyi, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról, lebonyolításának rendjéről szóló 82/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet
- az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet
- az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012 (XI.8.) Korm. rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV.17.) FVM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból támogatott intézkedések monitoring adatszolgáltatási rendjére vonatkozó részletes szabályokról szóló 18/2009. (III.6.) FVM rendelet
- az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program finanszírozáshoz igénybe vehető projekt kiegészítő hitelről szóló 78/2009. (VI. 30.) FVM rendelet
- a LEADER Helyi Akciócsoportok működéséről szóló 54/2011. (VI. 10.) VM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 76/2011 (VII. 29.) VM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához 2013-ban nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 35/2013 (V. 22.) VM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtandó támogatási előlegfizetéséről szóló 118/2012. (XI. 22.) VM rendelet

VIII. A közlemény hatálya

Jelen közlemény kihirdetése napján lép hatályba,

További információk megtalálhatóak a www.kormany.hu, valamint az MVH honlapján (www.mvh.gov.hu), illetve tájékoztatás kérhető az ugyfelszolgalat@mvh.gov.hu e-mail címen vagy személyesen, illetve telefonon az MVH központ és a regionális illetékességű megyei kirendeltségek ügyfélszolgálatán.

Amennyiben a közlemény és a vonatkozó jogszabályok között ellentmondás vagy eltérés merül fel, úgy minden esetben a jogszabályok az irányadóak.

Budapest, 2015.augusztus 17.

Dr. Gyuricza Csaba
elnök